

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-06/KTF/00808-8/2022.

Ügyintéző: Petruska Fanni

Kamarásné Buchberger Edit

Jánoska-Orbán Hajnalka

Patyiné dr. Garai Andrea

Németh Orsolya

Varga Szilvia

Berecz Veronika

Vlasics Gergő

Márhoffer Tamás

Scheiber Róbert

Nagy Tamás

Telefon: (06-1) 478-4400

Tárgy: „Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics”
védnevű bányára vonatkozó környezetvédelmi
engedély

HATÁROZAT

A Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság (2038 Sósút, 081/4 hrsz., Cg.: 13-09-074710; a továbbiakban: Jogelőd) a **Lacházi Kavicsbánya Korlátolt Felelősségű Társaság** (2038 Sósút, külterület 081/4 hrsz.; a továbbiakban: Környezethasználó) jogutódjának, meghatalmazásából eljáró Progressio Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar utca 54., Cg.: 01-09-714223; a továbbiakban: Meghatalmazott) által benyújtott, a Kiskunlacháza külterületi 0437/2, 0439/1, 0439/36-42, 0439/74, 0439/78-119, 0439/126-127, 0441/2-20, 0441/26-111, 0441/113, 0461/2-7, 0461/10-11, 0462, 0464/1, 0465, 0468 és a Délegyháza külterületi 0118/1-3, 0119/1-2, 0122/2, 0123/1-2, 0129/35-37, 0129/40-104, 0141 hrsz.-ú ingatlanokra tervezett „**Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics**” védnevű bányában bányászati és ahhoz kapcsolódó tevékenységek I. ütemére

környezetvédelmi engedélyt adok

a rendelkező részben foglaltak megtartásának kötelezettsége mellett.

I.

ALAPADATOK

1. **A Környezethasználó adatai:**

Neve: Lacházi Kavicsbánya Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhelye: 2038 Sósút, külterület 081/4 hrsz.
Céggjegyzékszám: 13-09-215535
KÜJ: 103 852 360

2. **A tevékenység helye, paramétere:**

KTJ: 102 955 843
Megnevezése: „Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics” védnevű bánya

A bányatelekkel érintett ingatlanok helyrajzi számai:

Kiskunlacháza külterületi 0437/2, 0439/1, 0439/36-42, 0439/74, 0439/78-119, 0439/126-127, 0441/2-20, 0441/26-111, 0441/113, 0461/2-7, 0461/10-11, 0462, 0464/1, 0465, 0468 hrsz.-ú ingatlanokon és a Délegyháza külterületi 0118/1-3, 0119/1-2, 0122/2, 0123/1-2, 0129/35-37, 0129/40-104, 0141 hrsz.-ú ingatlanokon.

A kérelem szerinti tervezett bányatelek az alábbi EOV koordinátákkal írható körül:

Töréspont sorszama	Koordináták		
	Y (m)	X (m)	Z (mBf)
1.	648 415,99	212 661,89	99,40
2.	648 722,44	212 279,32	99,00
3.	649 157,81	211 834,64	99,00
4.	649 360,62	212 077,66	99,00
5.	649 365,51	212 067,89	98,50
6.	649 558,58	211 932,83	98,50
7.	649 268,09	211 585,65	97,30
8.	648 891,96	211 136,08	98,40
9.	648 985,19	211 054,11	98,00
10.	649 122,35	210 925,75	97,50
11.	649 237,92	210 820,04	97,70
12.	649 610,05	210 479,36	97,30
13.	649 667,92	210 428,79	97,40
14.	649 744,38	210 360,25	97,10
15.	649 876,23	210 499,30	97,30
16.	650 214,67	210 194,58	97,20
17.	650 215,08	210 186,99	97,20
18.	650 552,27	210 038,27	97,30
19.	650 504,01	209 612,01	97,00
20.	649 675,16	209 619,98	98,10
21.	649 564,50	209 728,88	98,20
22.	649 465,15	209 603,14	98,20
23.	649 136,20	209 599,16	98,50
24.	649 006,22	209 597,59	98,80
25.	648 923,85	209 715,89	98,50
26.	648 799,86	209 857,62	98,50
27.	648 476,83	210 227,02	98,70
28.	648 293,53	210 440,08	100,20
29.	648 294,77	211 129,26	99,00
30.	648 296,60	212 144,81	99,40

A bányatelek területe: 3 034 470 m² (303, 4470 ha)

- Alaplap: + 86,0 mBf
- Fedőlap: + 100,2 mBf

A bányatelek kitermelhető ásványvagyon:

- homok: 914 164 m³
- kavics: 18 514 476 m³

A haszonanyag kitermelés tervezett mennyisége: 500 000 m³/év

A meddő becsült mennyisége: 250 000 m³/év

3. A bányatelken belül az I. ütemben tervezett bányászati tevékenységgel érintett ingatlanok teljes területe: Kiskunlacháza külterület 0441/89-111 hrsz. (összterülete: 90,3760 ha)

4. A tevékenység rövid ismertetése:

Kitermelési technológia:

- Letakarítás, fedőréteg eltávolítása
- Haszonanyag kitermelése
- Tájrendezés

Az igénybe venni tervezett terület szántó, erdő, kivett közút, fásított terület, kivett csatorna művelési ágakba tartozik.

Az ásványvagyon felett elhelyezkedő humusz és meddő letermelését, elszállítását, deponálását és a megfelelő felületek kialakítását szárazföldi kotró-rakodó géppel és szállító járművekkel, a felületek képzését pedig tolólapos dózerrel valósítják meg.

A haszonanyagot külfejtéssel, szívókotró hajóval termelik ki, majd a kitermelt haszonanyagot szállítószalagon keresztül az osztályozóba szállítják. Az osztályozott terméket tehergépkocsira rakják és közúton szállítják el.

A haszonanyag felett letakarított meddőt a kialakuló bányató részleges feltöltésére, a letakarított humuszt pedig a feltöltött terület humusszal való lefedésére használják majd fel.

A művelés után visszamaradó tavaknak és környezetének újrahasznosítási célját sport, rekreációs horgásztavak kategóriába sorolták be.

5. A tevékenység hatásterülete:

Levegővédelmi szempontból:

A bányaterület É-i, illetve Ék-i részein lévő farmgazdálkodási funkciójú, lakott tanyák a „*Kvarchomok Kft. Kiskunlacháza XXVI. bánya környezeti hatásvizsgálati Dokumentáció*” című, 2021. augusztus-szeptember keltezésű dokumentáció (a továbbiakban: Dokumentáció) és kiegészítésében bemutatott számítások alapján, hatásterületen kívül helyezkednek el, a hatásterületen belül védendő létesítmény nem található.

A Dokumentációban lévő számítások szerint egy 75-75 méteres sávban lehet jelentős mértékű kipurzással számolni a járművek elhaladásakor.

Zajvédelmi szempontból:

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet] 6. §. a) pontja alapján a lehatárolt hatásterület határa zajtól védendő területet nem érint.

A tevékenységhez kapcsolódó szállítás nem okoz 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást az érintett útszakaszon, így a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján a közúti szállítási tevékenységhez kapcsolódó közvetett hatásterület nem állapítható meg.

II.

KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

1. Táj- és természetvédelmi szempontból:

- 1.1. A kitermelés során visszamaradó tófelületen, a rendelkezésre álló meddő anyag visszatöltéssel érintett területeken természetközeli vizes élőhelyeket, „tocsogókat” kell kialakítani, lehetőleg tagolt partvonallal, valamint a parti sávban a talajvíz szintje alatt kb. 8-10 fokos rézsűk kialakításával.
- 1.2. A térségre jellemző síkvidéki felszínből markánsan kiemelkedő, meddőt tartalmazó védőtöltések, halmok kitermelést követő meghagyása tájvédelmi szempontból nem elfogadható. A megmaradt meddőanyaggal a természetközeli vizes élőhelyeket és a tagolt partvonalat kell kialakítani, illetve a visszatöltéssel csökkenteni szükséges a szabad víztükör felületét a talajvíztó párolgásának mérséklése érdekében.
- 1.3. Tilos a partszegély olyan alakítása, amely valamilyen mesterséges partvonalat eredményezne (pl. betonnal, térkövel, zúzalékkal való kitöltés, szegélyalakítás). A kotrással kikerülő nagyobb méretű kövekből (kulé) tilos kőhányást képezni a víz alatt, mivel az megnehezíti a vízparti vegetáció megtelepedését.
- 1.4. A bányatavak feltöltése során el kell kerülni a zárvány vízfelületek kialakulását, az esetleges csapdázódás elkerülése miatt a vízhez kötődő fajok egyedeinek védelme érdekében.
- 1.5. A feltöltés során esetlegesen keletkező zárvány víztestekben csapdázódott védett hullóket, kétéltűeket ki kell menteni és szabadon kell engedni. A védett vízi élőlények egyedeinek kimentéséről és elhelyezéséről az illetékes természetvédelmi kezelő Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: DINPI) egyeztetni kell.
- 1.6. A kitermeléssel már nem érintett partszakaszokon megfelelően tagolt partvonal, enyhe lejtésű rézsű kialakítást követően, mielőbbi humuszerítés gyepesítés és fásítás szükséges a tervezett későbbi hasznosítással összhangban.
- 1.7. A vízi gerinctelenek, kétéltűek, hullók és nádi énekesek madarak védelme miatt a visszamaradó tó felületén engedni kell a vízi növényzet, különösen a nádas spontán megtelepedését.
- 1.8. A bánya talajvíz feletti szárazulatain a tájrendezés során növénytelepítés, fásítás szükséges őshonos és termőhelyhonos fajokkal. Javasolt fafajok: *Salix alba* (fehér fűz), *Salix fragilis* (törékeny fűz), *Populus alba* (fehér nyár), *Populus nigra* (fekete nyár), *Ulmus laevis* (vénicszil), *Ulmus minor* (mezei szil), *Quercus robur* (kocsányos tölgy). Lehetőleg a felsorolt fajok közül a termőhelynek megfelelően minél több félélet kell elegyíteni.
- 1.9. Az esetlegesen elszaporodó invazív, idegenhonos fa- és cserjefajokat [pl.: bálványfa (*Ailanthus altissima*), keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnos angustifolia*) stb.] az üzemeltető köteles teljesen visszaszorítani, illetve visszatelepülésüket köteles megakadályozni.
- 1.10. A bányatelek területén rendszeres kaszálással, időleges depóniák esetleges gyepesítésével kell gondoskodni az invazív gyomtársulások megjelenése ellen.

- 1.11. A telepesen fészkelő madarak, különös tekintettel a partifecske és gyurgyalag által esetlegesen létesített telephelyeket, a költési idő alatt (április 15. - augusztus 15. között) zavarás nem érinthesi, a fészkelés zavartalanságának biztosításához a telephelyek körül legalább 30 méteres védőzónát fenn kell tartani.
- 1.12. A terület előkészítési munkálatokat úgy kell tervezni, hogy az esetlegesen szükségessé váló fa és cserje kivágást, jelentősebb gallyazást vegetációs időszakon (szeptember 1. – március 31.) kívülre essen.
- 1.13. A bányászati tevékenység során feltárt szakmai-tudományos szempontból jelentős ősmaradványokat (pl. a pleisztocén megafauna csontmaradványai, fogak) a DINPI szakembereinek be kell jelenteni és a leletmentést lehetővé kell tenni.
- 1.14. Az „1. számú haladási tömb” területének tájrendezése során a fenti előírásokon túl az alábbiak figyelembe vétel szükséges:

A bányatelek 12. és 14. sarokpontja közötti területen a DINPI szakembereinek bevonásával sekélyvizes élőhelyet kell kialakítani költőszigetekkel, az északi részén mocsárréttel.
- 1.15. A következő haladási blokk (2-es, 3-as, 4-es, 5-ös, 6-os vagy 7-es) művelésének megkezdése előtt, de legkésőbb 2030. szeptember 1-ig a többi blokkra is részletes tájrendezési tervet kell készíteni és be kell nyújtani a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság; hulladékgazdálkodási hatáskörben eljáró: Hulladékgazdálkodási Hatóság) részére. (Sekély vizes élőhelyek, költőszigetek és visszatöltött, fásítandó területek térképi ábrázolásával.)
- 1.16. A megelőző évben elvégzett, illetve az adott évben tervezett tájrendezési munkálatokról áttekinthető térképpel és fotó dokumentációval kiegészített beszámolót kell készíteni és évenként január 31-ig be kell nyújtani a Környezetvédelmi Hatósághoz.
- 1.17. A talajvízháztartás változásának nyomon követhetősége okán - szükség szerint monitoring kutak segítségével - talajvíz figyelő rendszert kell létrehozni és heti rendszerességgel szükséges rögzíteni a talajvízszint adatokat.
- 1.18. A kavicsbányászat többéves folyamat során a térségi hatások terjedésének becslésére készített hidraulikai modell eredményeit az újabb bővítési ütemek megkezdésekor, de legkésőbb tízévenként felül kell vizsgálni, illetve ellenőrizni kell, mért talajvízszintek és a térségben létrejövő bányák aktuális nyílt vízfelületeinek figyelembe vételével.

A modell felülvizsgálata során a modellbe vitt kiindulási adatokat szükség szerint felül kell vizsgálni, hogy a vízföldtani és a hidrometeorológiai adatok az aktuális viszonyokat vegyék figyelembe. Az így felülvizsgált hidraulikai modellt és annak eredményeit be kell nyújtani a Környezetvédelmi Hatósághoz. Az első felülvizsgálat benyújtási határideje a II. ütem megkezdésekor, de legkésőbb: 2030. szeptember 1.

2. Hulladékgazdálkodási szempontból:

- 2.1. A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] 4. §-ában foglaltaknak megfelelően a tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítást.
- 2.2. A tevékenység végzése során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat, illetve a bányászati tevékenység során esetlegesen felszínre kerülő hulladéknak minősülő anyagokat azonosító kód szerint be kell sorolni a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM

rendelet [a továbbiakban: 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet] 2. számú melléklete szerint, és a környezet veszélyeztetését kizáró módon, a további kezelés, hasznosítás elősegítése érdekében szelektíven kell gyűjteni.

- 2.3. **A hulladékokat további kezelésre csak az adott típusú hulladéokra érvényes hulladékgazdálkodási vagy egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező szervezetnek adható át. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően Környezethasználónak meg kell győződnie.** A keletkező hulladékok kezelése során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben.
- 2.4. A hulladékok gyűjtőhelyeit egyértelműen jelölni kell. A gyűjtő edényzeteket azonosító címkével kell ellátni.
- 2.5. A keletkező veszélyes hulladékok kezelésénél be kell tartani *a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól* szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet] előírásait.
- 2.6. Hulladék gyűjtőhely létesítése esetén annak üzemeltetését *az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól* szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet] szerint kell végezni.
- 2.7. **A területre bármilyen hulladék beszállítása, ott hulladékgazdálkodási tevékenység folytatása kizárólag a területre vonatkozó hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető.**
- 2.8. A terület tulajdonosa köteles a terület őrzéséről gondoskodni, az esetleges illegális hulladéklerakást megakadályozni.
- 2.9. A bányászati tevékenység során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesíteni kell a területet.
- 2.10. **A tevékenység során kitermelt földtani közeget a további felhasználás előtt vizsgálni kell.** Az anyagot szennyezettség esetén azonosító kód szerint be kell sorolni a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete szerint.
- 2.11. **Feltöltésre, visszatöltésre, illetve a terület tájrendezésére kizárólag hulladéknak nem minősülő tiszta ásványi anyag, illetve a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező, szennyeződésmentes anyag használható fel. A felhasznált anyag eredetét igazoló dokumentumokat, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat Környezethasználónak meg kell őriznie.**
- 2.12. A keletkezett hulladékok nyilvántartása és az adatszolgáltatás *a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről* szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet] előírásai szerint végzendő.

3. Levegővédelmi szempontból:

- 3.1. A levegőterhelés megelőzése illetve csökkentése érdekében az elérhető legjobb technológiákra kell törekedni a berendezések üzemeltetése valamint a különböző tevékenységek végzése során.
- 3.2. A nyersanyag szállítása kiporzást és kiszóródást megakadályozó ponyvás fedéssel ellátott gépjárművekkel történjen.
- 3.3. A deponált nyersanyagot az elszállítás idejéig nedvesen kell tartani. A depóniák kialakításánál figyelni kell, hogy azok szélről védve legyenek, ezzel is csökkentve a szél általi elhordást.

- 3.4. A diffúz levegőterhelés csökkentése érdekében a bányatelken belüli szállítási útvonalak rendszeres karbantartásáról, locsolásáról folyamatosan gondoskodni kell.
- 3.5. A porfelverődés csökkentése érdekében a burkolattal nem ellátott utakon a sebességhatár 15 km/h-ra mérsékelendő.
- 3.6. A külső szállítási útvonalakon a felhordott sár letakarításáról folyamatosan gondoskodni kell.
- 3.7. A bánya bekötő útja és a közút csatlakozásánál a felvert por okozta diffúz légszennyezés következtében mindig tisztán kell tartani valamint az elpergett anyag feltakarításáról gondoskodni kell.

4. Földtani közeg védelme szempontjából:

4.1. Amennyiben a bányató feltöltéséhez külső forrásból származó anyag felhasználása válik szükségessé, akkor a környezetvédelmi engedély módosítását kell kérelmezni a Környezetvédelmi Hatóságtól. A kérelemben meg kell jelölni a feltöltésre szánt anyagok tervezett származási helyét, mennyiségét, anyagi minőségét, szemcseméret-tartományát, és a szennyezettség-vizsgálatokkal, illetve minősítéssel kapcsolatos kritériumokat (mintaszám, komponenskör, teljesítményértékelés módja, stb.).

5. A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. Ráckeve (a továbbiakban: Földhivatali Osztály) 17782-2/2021. számú szakvéleménye alapján a tervezett tevékenységhez **termőföld mennyiség védelmi szempontból** az alábbi előírásokkal járult hozzá:

5.1. „(...) az érintett termőföldek esetleges későbbi bányászati célú igénybevételét megelőzően szükséges egyéb hatósági, illetőleg szakhatósági eljárások lefolytatása, illetve ezek keretében szükséges ingatlanügyi hatósági engedélyek beszerzésének kötelezettsége alól, továbbá garanciát sem jelent a termőföld igénybevételének megkezdésére vonatkozó ingatlanügyi hatósági engedély kiadására. Utóbbi tevékenység megkezdésére kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfv.) rendelkezései szerint a területileg illetékes ingatlanügyi hatóság a termőföld más célú hasznosítása tárgyban a földvédelmi eljárását lefolytatta és a termőföld más célú hasznosítását végleges határozattal engedélyezte.

5.2. Mindennemű tervezett tevékenység az ingatlanügyi hatóság előírásainak maradéktalan betartása mellett végezhető, úgy, hogy a tevékenység a környező, valamint a más célú hasznosításra még nem engedélyezett termőföldek rendeltetésszerű használatát, illetőleg azok megközelítését nem akadályozhatja, illetve nem korlátozhatja. Az igénybevétel ütemezetten, a lehető legkisebb mértékű termőföld terület igénybevételével történhet.”

6. A Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (a továbbiakban: Növény- és Talajvédelmi Osztály) PE/TV/01538-2/2021. számú szakvéleménye alapján a tervezett tevékenységhez **termőföld-minőség védelmi szempontból** az alábbi előírásokkal járult hozzá:

6.1. „A bányászati tevékenység megkezdése előtt kezdeményezni kell az illetékes földvédelmi hatóságnál mezőgazdasági művelési ágban nyilvántartott területek **végleges más célú hasznosítását**.

6.2. A végleges más célú hasznosítás engedélyezési eljárása során a talajvédelmi szakkérdés kiadásához a 90/2008. (VII. 8.) FVM rendelet 2. sz. melléklet 2.4.1. pontja szerinti a **talaj humuszos termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi terv**, valamint a 2.4.2 pontja alapján **humuszgazdálkodási talajvédelmi terv benyújtása** szükséges.

- 6.3. Az engedélyezési dokumentációnak összhangban kell lennie a humuszgazdálkodási tervvel, részletesen tartalmaznia kell a humuszos feltalaj letermelésével, felhasználásával és deponálásával kapcsolatos adatokat.
- 6.4. A humuszgazdálkodási tervet a talajvédelmi tervben meghatározottakra alapozottan kell összeállítani, a tervnek ki kell térnie a letermelésre kerülő humuszos talajréteg mennyiségére, ideiglenes tárolására és felhasználására is.
- 6.5. A környező mezőgazdasági területen terméketlen altalajt elhelyezni tilos, azokon szennyező-vagy egyéb talajidegen anyag, illetve terméketlen földanyag nem maradhat.
- 6.6. A környező mezőgazdasági területek zavartalan művelhetőségét biztosítani kell, porszennyezésének elkerülése végett a bányaterület megközelítése és az anyagszállítás során lehetőség szerint burkolt felületű utakat kell használni; a földutakat a száraz tavaszi-nyári időszakokban rendszeresen öntözni kell.”

7. A Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály (a továbbiakban: Erdőfelügyeleti Osztály) PE/ERDŐ/7374-2/2021. számú szakvéleménye alapján a tervezett tevékenységhez **erdővédelmi szempontból** az alábbi előírással járult hozzá:

- 7.1. **„Az érintett Kiskunlacháza 0441/47 helyrajzi számú földrészleten található (az Országos Erdőállomány Adattárban Kiskunlacháza 17 A erdőrészletekként nyilvántartott) erdő esetleges igénybevétele csak az erdészeti hatóság véglegessé vált engedélye birtokában kezdhető meg. Ezen engedélyezési eljárás lefolytatását a kivitelezés megkezdése előtt kérelmezni kell az erdészeti hatóságtól.”**

III.

SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály (a továbbiakban: FKI-KHO) 35100/1230-1/2022.ált. számon a „Kiskunlacháza XXVI. kavics, homok védnevű bánya talajvízhidraulikai modellje című, 2021 decemberében kelt dokumentáció és a 2022. január 17. napján benyújtott kiegészítő iratok (a továbbiakban együttesen: Dokumentáció)” alapján tárgyi tevékenység végzéséhez vízügyi és vízvédelmi szempontból az alábbi előírásokkal járult hozzá:

1. „A kiemelt bányanyagból elcsurgó és a haszonanyag (kavics) mosása során keletkező technológiai vizek csak ülepítés után vezethetők a bányatóba.
2. A bányászati környezethasználat során történő bányaüreg visszatöltés vízjogi engedély nélkül végezhető.
3. A minimum 1 ha nyílt vízfelülettel rendelkező bányatavakba lapvízmércét kell kihelyezni. A kihelyezett, beszintezett **lapvízmércét hetente**, azonos időpontban le kell olvasni és az adatokat rögzíteni (mBf értékben is) kell.
4. A vízmérce nullpontjának állandóságát **ötévente** ellenőrizni kell. Az ellenőrzést és a helyreállítást rendkívüli helyzetek (pl. jégzajlás, rongálódások) után azonnal el kell végezni.
5. A minimum 1 ha nyílt vízfelülettel rendelkező bányatavak **vízminőségét évente kétszer** (március-április és augusztus-szeptember hónapokban) akkreditált mintavétellel és vizsgálattal kell megállapítani. A vizsgálandó komponensek: **általános vízkémiai komponensek** (pH, fajlagos elektromos vezetőképesség, összes keménység, vas, mangán, nátrium, kálium, magnézium, kalcium, ammónium, nitrít, nitrát, szulfát, foszfát, klorid), **összes**

- alifás szénhidrogén.** Az összes alifás szénhidrogén (B) szennyezettséget meghaladó értéke esetén meg kell vizsgálni a bányató BTEX és policiklikus aromás szénhidrogén szennyezettségét is.
6. A bányáüreg feltöltése csak szennyezetlen inert anyaggal történhet.
 7. A környezethasználónak a feltöltési anyag szennyezetlenségéről laboratóriumi vizsgálatokkal kell meggyőződnie, a vizsgálatok rendjét a környezethasználónak kell kidolgoznia és a feltöltések megkezdése előtt a vizsgálatok rendjéről a vízvédelmi hatóságot is értesíteni kell.
 8. A laboratóriumi vizsgálatok során a mért értékeket a (B) szennyezettségi határértékekhez kell viszonyítani.
 9. A feltöltési anyaggal kapcsolatos minőségvizsgálatokat és mintavételezéseket csak arra jogosultsággal rendelkező, akkreditált szervezet (laboratórium) végezheti.
 10. A bányatelek területén szennyvíz, vagy egyéb szennyezőanyag elhelyezése tilos. A hulladék- és veszélyeshulladék-gyűjtés csak úgy végezhető, hogy azzal a felszín alatti talajvizet nem szennyezik.
 11. A bányatelek területén üzemanyagot tárolni csak kármentőtérben elhelyezett tárolótartályban lehet.
 12. A bányában üzemelő munkagépek tankolása során az esetleges elfolyások felfogásának szempontjából megfelelő méretű kármentő tálcát kell alkalmazni a talaj- és talajvíz szennyeződés megelőzésére. Az üzemanyag töltéséhez részletes kezelési utasítást és haváriatervet kell készíteni, melyet a műszaki üzemi tervekhez mellékelni kell, továbbá ezek másolati példányát a telep területén kell tárolni. A bányatelek területén gépjárművek tervezett javítása, karbantartása, mosása nem végezhető.
 13. A tervezett monitoring kutak létesítése érdekében vízjogi létesítési engedély kiadását kell kérelmezni a vízügyi hatóságtól. A kérelemhez a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet] 1/B. §-a, valamint a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet szerinti mellékleteket kell csatolni.(...)"

A Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: PMKI) 36300/3876-1/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett tevékenységhez **az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szempontjából az alábbiak szerint** hozzájárult.

„A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály (1072 Budapest, Nagy Diófa u. 10-12.) megkeresése alapján a Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. (2083 Sósút, 081/4. hrsz.; a továbbiakban: Ügyfél) meghatalmazása alapján, a Progressio Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar u. 54.) kérelmére a **Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics” védnevű bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása ügyében az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatosan, katasztrófavédelmi szempontból hozzájárulok.**

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs, az csak az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

IV. EGYÉB ELŐÍRÁSOK

1. **A környezetvédelmi engedély a véglegessé válást követően 2030. december 31. napjáig érvényes.**

2. **A tervezett bányászati tevékenység következő üteme vagy ütemei megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása szükséges.**
3. Az engedély érvényességi idejének meghosszabbítása a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet] 11. § (3) bekezdése szerint teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció benyújtásával kérelmezhető.
4. Az engedélyezéskor vizsgált körülmények jelentős megváltozását, illetve tervezett jelentős megváltoztatását, továbbá a bányászati jogosult megváltozását – 15 napon belül, írásban – be kell jelenteni a Környezetvédelmi Hatóság részére. Felhívom a figyelmét, hogy ezen változások a környezetvédelmi engedély módosítását vonják maguk után.
5. Az engedély módosítására, visszavonására a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (8) bekezdése megfelelően irányadó.
A módosítás történhet hivatalból vagy kérelemre, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek megváltozása az engedély visszavonását nem teszi szükségessé.
6. A környezetvédelmi engedély más jogszabályokban előírt egyéb hatósági engedélyek vagy hozzájárulások megszerzése alól **nem mentesít.**
7. A Környezethasználó a jelen engedélyben foglalt követelménytől való eltérés vagy a szennyezőanyagok kibocsátására vonatkozó határérték-túllépés észlelése esetén az eltérés észlelését követő 8 órán belül tájékoztatja a Környezetvédelmi Hatóságot.
8. A Környezethasználónak **haladéktalanul** értesítenie kell a Környezetvédelmi Hatóság ügyeleti szolgálatát (**tel.: 06-30/200-9561**) bármilyen, a környezetet érintő rendkívüli esemény, talaj- és talajvíz szennyeződés esetén, valamint a megtett intézkedésekről és azok eredményéről.
9. Szennyezés észlelése esetén, annak megszüntetéséről a Környezethasználónak, vagy a szennyezés okozójának a Környezetvédelmi Hatóság jóváhagyásával intézkednie kell.
10. **Éves környezeti beszámolót kell készíteni és azt elektronikus úton (www.epapir.gov.hu vagy www.cegkapu.gov.hu) a Környezetvédelmi Hatóság, az FKI-KHO, továbbá a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság részére benyújtani a tárgyévet követő év január 31-ig,** melynek a következőket kell tartalmaznia:
 - 10.1. Általános adatokat (bányatelek neve, bányászati tevékenységet végző neve, MÜT érvényessége, bányatelken végzett bányászati tevékenységek ismertetése).
 - 10.2. Az adott évben kitermelt ásványi anyag mennyiségének és minőségének bemutatását és az arról készült anyagmérleget [a teljes kitermelt anyag mennyiségét, ebből: haszonanyag és meddőanyag tájrendezésre felhasznált, hasznosított (értékesített), illetve meddőhányóra került mennyiségét, a humuszos feltalaj mentett, illetve tájrendezésre felhasznált, valamint más célra hasznosított mennyiségét].
 - 10.3. Az adott évben keletkezett vízfelület nagyságát. Az elvégzett rekultivációs- és tájrendezési munkálatok ismertetését, valamint a következő évre tervezett rekultivációs és növénytelepítési munkálatok bemutatását, részletes térképi ábrázolását (a folyamatos tájrendezés aktuális alakulásáról, keresztszelvényekkel ellátva) a rendelkező rész II. fejezet 1.16. pontja szerint, fotódokumentációval kiegészítve.
 - 10.4. A termeléssel érintett ingatlanokat térképen részletesen ismertetni kell, amely tükrözi a vizsgálat időpontjában a terület állapotát, beleértve a kialakult nyílt vízfelületeket, a tájrendezett területeket és azok nagyságát.
 - 10.5. **FKI-KHO által tett előírásokban foglalt adatszolgáltatások (a rendelkező rész III. fejezet) összefoglaló kiértékelését, az adatok környezetvédelmi szempontú értelmezését, kiértékelését.**

- 10.6. Igazolni kell az előző évben a feltöltésére használt bányászati meddő származási helyét és mennyiségét, valamint ismertetni a következő évi feltöltés várható mennyiségét és a töltőanyag származási helyét.
 - 10.7. A rendelkező rész II. fejezet 1.1. pontja szerint a kitermelés során visszamaradó tőfelületen, a rendelkezésre álló meddő anyag visszatöltéssel érintett területeken természetközeli vizes élőhelyeket, „tocsogókat” kell kialakítani, lehetőleg tagolt partvonallal, valamint a parti sávban a talajvíz szintje alatt kb. 8-10 fokos rézsűk kialakítására vonatkozó terveket.
 - 10.8. Az esetlegesen kialakult partfalakban a telepesen fészkelő madarak helyének térképi ábrázolását. A rendelkező rész II. fejezet 1.11. pontja szerinti 30 m sugarú védőzóna kijelölését.
 - 10.9. A rendelkező rész II. fejezet 1.13. pontja szerint az esetlegesen feltárt ösmaradványok, ásványok a DINPI-nek történő átadását bizonyító dokumentum másolatát.
 - 10.10. Esetlegesen bekövetkezett havária események és a megtett intézkedések bemutatását.
- Első beszámoló benyújtási határideje (2022. évre vonatkozó): 2023. január 31.**

V. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

1. A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 26. § (1) és (5) bekezdései alapján: amennyiben a környezethasználó környezetveszélyeztetést vagy -szennyezést okoz, vagy a jelen határozatban foglaltaknak nem tesz eleget, a környezetvédelmi hatóság a tevékenységet
 - korlátozhatja,
 - felfüggesztheti,
 - megtilthatja, vagy
 - a környezetvédelmi engedélyt visszavonhatja;
 - és a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 26. § (3) bekezdése szerint a környezethasználót a tevékenység környezetre való veszélyességétől függően ötvenezer-százezer forint/nap összegű bírság megfizetésére kötelezi.
2. A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 26. § (4) bekezdése szerint a környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a Környezetvédelmi Hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb hat hónapos határidővel intézkedési terv készítésére.
3. Fenti előírások határidőre történő önkéntes teljesítésének elmaradása esetén az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény [a továbbiakban: Ákr.] 132. § - 134. §-ban foglaltak alkalmazásának van helye.
4. Jelen engedélytől és a hatályos jogszabályoktól eltérően folytatott tevékenység esetén vízvédelmi, levegővédelmi, hulladékgazdálkodási, zajvédelmi, valamint természetvédelmi bírság is kiszabható.

*

A Környezetvédelmi Hatóság a Meghatalmazott által készített és benyújtott Dokumentáció, Kiskunlacháza Város Jegyzőjének KKL/2340-6/2021. számú tájékoztatása és a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés a) pontja szerint megállapította, hogy a tervezett tevékenység a

létesítés helye szerinti településrendezési eszközökkel csak részben van összhangban, azonban az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII.27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 141/2018. (VII.27.) Korm. rendelet] 6/Q. § (1) bekezdés b) pontja szerint „amennyiben a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (2)–(6) bekezdésben meghatározott sajátos szabályaival ellentétes vagy azzal össze nem egyeztethető előírást tartalmaznak, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni.”

*

Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánította a tárgyi környezetvédelmi hatósági engedélyezési eljárást.**

A Kormány a 1449/2021. (VII. 7.) Korm. határozata 1. melléklete alapján a Kiskunlacháza nagyközség és Délegyháza község külterületén fekvő földrészletek beruházási célterületté nyilvánításáról döntött.

*

Egyidejűleg megállapítom, hogy az eljárás igazgatási szolgáltatási díja **1 350 000 Ft**, melynek viselésére a Környezethasználó köteles.

A határozat a közléssel véglegessé válik, fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a közléstől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a Pest Megyei Kormányhivatalnál előterjesztett, de a Budapest Környéki Törvényszékhez címzett keresetlevél benyújtásával. A perben a jogi képviselő kötelező.

A keresetlevélben azonnali jogvédelem kérhető. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése. A halasztó hatály elrendelése esetén közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.

Természetes személy a keresetlevelet elektronikus úton vagy papír alapon **(Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály – 1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.)** is benyújthatja.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-ában meghatározottak elektronikus úton nyújthatják be a keresetlevelet.

Elektronikus úton a keresetet csak az IKR rendszeren keresztül lehet benyújtani, amely az alábbi elektronikus felületen található „<https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client>”.

Az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet illetve az ügyfél jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles. A képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél mellékleteként csatolja az elektronikus okiratként rendelkezésre álló vagy az általa digitalizált meghatalmazást, kivéve, ha a képviselő meghatalmazása a rendelkezési nyilvántartásban szerepel.

A közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, azonban a feleket vagyoni és jövedelmi viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

INDOKOLÁS

Meghatalmazott 2021. szeptember 28. napján tárgyi ingatlanokon tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása iránti kérelmet és Dokumentációt nyújtott be a Környezetvédelmi Hatósághoz.

A tervezett tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 10. a) pontja – „**Egyéb bányászat** (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzemet) **25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében**” – alapján **környezeti hatásvizsgálat köteles.**

A kérelem alapján a Környezetvédelmi Hatóság a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerinti környezeti hatásvizsgálati eljárást 2021. szeptember 29. napján megindította.

A Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a tevékenységgel kapcsolatban országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatás bekövetkezése nem várható.

Az 1 350 000 Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetésre került.

A Környezetvédelmi Hatóság a kérelem benyújtását követően, a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 8. § (1) és (2) bekezdése szerint a hivatalában és a honlapján közzétette az eljárás megindításáról szóló hirdetményt, továbbá a vonatkozó iratokat – közhírré tétel céljából – megküldte a tevékenység helye szerinti Kiskunlacháza Város, Délegyháza Község, valamint a feltételezetten érintett Áporka Község és Majosháza Község Önkormányzatok Jegyzői részére.

A Környezetvédelmi Hatóság a fenti 2021. szeptember 30. napján közzé tett közleményben a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. § (6) bekezdése szerint tájékoztatást adott a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerint tartandó közmeghallgatásról is, mely *a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról; valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről* szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet] 9. § (1) bekezdése alapján az érintettek személyes megjelenése nélkül tartott meg.

A közleményben szerepelt az is, hogy az érintett nyilvánosság észrevételeit és kérdéseit 2021. november 3. napjáig írásban teheti meg a zoldhatosag@pest.gov.hu címen, vagy megküldhetik postai úton a 1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12. címre, továbbá a Meghatalmazott által benyújtott Dokumentáció elérésével kapcsolatban a Környezetvédelmi Hatóságnál, Kiskunlacháza és Délegyháza önkormányzatainál lehet érdeklődni.

Kiskunlacháza Város Önkormányzat Jegyzője a Környezetvédelmi Hatóságnál PE-06/KTF/31174-64/2021. számon iktatott levelében, Délegyháza Község Önkormányzat Jegyzője H/6077-7/2021. számú, Áporkai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője Á/556-3/2021. számú, Dunavarsányi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője pedig Majosháza Község tekintetében MJH/1463-2/2021. számú levelében tájékoztatta a Környezetvédelmi Hatóságot arról, hogy az eljárás megindításáról szóló illetve a közmeghallgatásról szóló hirdetmények kifüggesztése megtörtént, illetve a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a vonatkozó iratokba való betekintési lehetőség módjáról.

Tárgyi eljárás során a Környezetvédelmi Hatóság a Robinson Környezet- és Természetvédelmi Egyesület (2337 Délegyháza, Robinson park 19.; nyilvántartási szám: 13-02-0003674.; a továbbiakban: Egyesület) kérelme alapján PE-06/KTF/31729-2/2021. számú végzésében megállapította az Egyesület ügyféli jogállását. Továbbá a tárgyi eljárásba az érintett nyilvánosság részéről több magánszemély is bejelentkezett, melyek ügyféli jogállását a Környezetvédelmi Hatóság a Dokumentációban ismertetett egyesített hatásterület alapján elutasította, mivel ingatlanjaik azon kívül helyezkedtek el. Ezt követően 2021. november 24. napján beérkezett az FKI-KHO 35100/15357-5/2021. ált. számon adott szakhatósági állásfoglalása, mely szerint a vízvédelmi hatásterület az I. ütem súlypontjától számított kb. 3,5 km sugarú körre terjed ki, ezért ezen új tény alapján a Környezetvédelmi Hatóság a korábban kiadott ügyféli jogállás elutasításáról szóló végzéseit az újonnan megállapított egyesített hatásterület figyelembe vételével visszavonta és egyidejűleg megállapította a korábban bejelentkezett természetes személyek ügyféli jogállását.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdése értelmében a Környezetvédelmi Hatóság eljárásában a tevékenység telepítési helye szerinti település, a fővárosban a kerület önkormányzata ügyfélnek minősül, aki a Környezetvédelmi Hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat.

Fentiekre való tekintettel, a Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-5/2021 számon értesítette Kiskunlacháza Város és Délegyháza Község Önkormányzatait az eljárás megindításáról.

A Környezetvédelmi Hatósághoz a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdésében megjelölt időponton belül Délegyháza Község Polgármestere részéről H/6077-6/2021. számon az alábbi nyilatkozat érkezett:

„A Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. (2038 Sóskút, 081/4 hrsz) meghatalmazása alapján a Progressio Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar utca 54.) által kezdeményezett „Kiskunlacháza XXVI. - homok, kavics” védnevű bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében Délegyháza Község Önkormányzat képviselőjében eljárni jogosult dr. Riebl Antal polgármester az alábbi ügyféli nyilatkozatot teszem: Jelen eljárásban érintett délegyházi ingatlanok tekintetében a terület bányacélú hasznosítását Délegyháza Község Önkormányzat nem támogatja, Délegyháza község érintett lakosságának érdekeit szem előtt tartva - megválasztott és felelős településvezetőként - az érintett ingatlanokon tervezett bányacélú hasznosítást ellenzem az alábbi indokoknak megfelelően:

Indokolásom előadását a jelen ügyben érintett ingatlanok tekintetében korábban hasonlóan bányacélú művelés ügyében hozott korábbi döntés, mintegy előzmény ismertetésével kezdeném:

1. 2017. évben az összevonásra tervezett Kiskunlacháza XIX. XX. XXI. és Délegyháza XIX - homok, kavics védnevű bányatelkek területén tervezett bányászati tevékenység környezeti hatásvizsgálati eljárása során az illetékes Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (a továbbiakban: PMKH-ÉJH-KT) PE-06/KTF/17788-70/20217. iktatási számú határozatával a kérelmet elutasította, mely eljárásban érintett délegyházi ingatlanok (Délegyháza 0118/1-3, 0119/1-2, 0122/2, 0123/1-2, 0129/35-37, 0129/40-104, 0141 hrsz) jelen eljárás során is érintettek. A határozat indokolása alapján a szakhatóságként bevont FKI-KHO a tárgyi bányatelkeken folytatott tevékenységek végzéséhez nem járult hozzá, vízvédelmi szempontból aggályosnak találta, hogy a terület a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7. §-a és 2. sz. melléklete szerint, valamint a 7. § (4) bekezdésében meghatározott 1: 100 000 méretarányú országos érzékenységi térkép alapján felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület. Az akkor tervezett tevékenység megvalósulása esetén a

depressziós terének elméleti maximuma 70 cm, a tó közvetlen közelében 40 cm, a bányatelek határától 100-300 méterre pedig 30 cm, azaz a tevékenység felszín alatti vízben előidézett negatív hatása jelentős.

Az akkor tervezett bányatelek művelése révén létrejövő hidraulikai távolhatás NY-Ény-i irányban egészen a Ráckevei (soroksári) Duna-ág vonaláig terjed, ott 3 cm többlet depressziót okozva a jelenlegi viszonyokhoz képest. K-Dk-i irányban a hidraulikus hatósugár 8 km kiterjedésű, és még 4 km-en belül is 13 cm többlet depressziót képvisel a meglévő állapotokhoz képest. Ez a tervezett bányatelek közvetlen közelében végzett bányászati tevékenység következtében létrejött nyílt vízfelületek által okozott depresszióhoz adódik hozzá, növelve azok depressziós terét, illetve az összesített depressziós tereit, valamint a bekövetkező ilyen arányú változás az adott víztest gyenge minőségű vízmérleg tesztjét tovább rontja, gyengítve a prioritást élvező vízkivételi igények kiszolgálását. A megfogalmazottak alapján az akkor tervezett tevékenység nem teljesíti a Kvt.-ben, a Vgt.-ben, valamint a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendeletben megfogalmazott vonatkozó alapvető célkitűzéseket és rendelkezéseket, így a vízügyi szakkérdés tekintetében a tervezett tevékenység nem volt támogatható/ engedélyezhető.

2. A 2017. évben lefolytatott hatásvizsgálati eljárást lezáró PE-06/KTF/17788-70/20217. iktatási számú határozata kitér arra, hogy az érintett területtől délkeleti irányban kb. 5 km-re fekszik a Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék elnevezésű Natura 2000-es terület, délkeletre kb. 6 km-re húzódik a Kiskunsági Nemzeti Park területe, mely egyben része a Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék elnevezésű különleges madárvédelmi, valamint a Felső-Kiskunsági szikes puszták elnevezésű kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000-es területeknek. Ennek okán a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága jelezte, hogy nem támogatja a kérelem jóváhagyását, mert a tervezett tevékenység okozta depressziós tér eléri a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett természeti területeket, talajvízhatástól függő vizes élőhelyeit. Az indokolás kiemeli, hogy a tervezett bányacélú művelés természetvédelmi szempontból nem elfogadható, nem összeegyeztethető a természetes élőhelyek fenntartásának természetvédelmi célkitűzéseivel, sértené a Natura 2000 terület koherenciáját.
3. A PE-06/KTF/17788-70/20217. iktatási számú határozat indokolásában a termőföld mennyiségi védelmének szempontja is előtérbe kerül, a Járási Hivatal Földhivatali Osztálya kiemeli, hogy - többek közt - az érintett Délegyháza 0118/1, 0118/3, 0119/1-2, 0129/35-61, 0129/63-88, 0129/90-104 hrsz-ú ingatlanok átlagosnál jobb minőségű termőföldeknek minősülnek, így hozzájárulását megtagadta és meg is tagadja mindaddig, míg a bányászati tevékenység által érintett területen belül gyengébb minőségű termőföldek is rendelkezésre állnak.

Az előzmények ismételten nyilatkozatomat az alábbiak szerint kívánom alátámasztani:

1. Vízvédelmi szempontból aggályosnak találom, hogy a benyújtott dokumentáció alapján tervezett tevékenység olyan területet érint, mely - a korábbi eljárás során az FKI-KHO által említett, a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7. §-a és 2. sz. melléklete szerint, valamint a 7. § (4) bekezdésében meghatározott 1: 100 000 méretarányú országos érzékenységi térkép alapján kimutatott - felszín alatti víz állapota szempontjából érzékenynek minősített, az adott víztest gyenge minőségű vízmérleg tesztjét feltételezhetően tovább rontja, gyengítve a prioritást élvező vízkivételi igények kiszolgálását. Különösen fontos ez településünknek az Önkormányzatunk tulajdonában lévő I-VI. tavak vízszint-csökkenése miatt is, hiszen a többnyire felszín alatti vizek által után-táplált tavak vízszintje már jelenleg is jelentősen csökkent, ha újabb vízfelületek keletkeznek (akár csak ideiglenesen is), úgy akár teljesen el is iszaposodhatnak a jelenleg horgász, illetve strandcélokra használt tavaink. Fontos ezt kiemelni különösen a kijelölt strandok vízminőségével kapcsolatosan, valamint a területen működő, az utóbbi időben fellendült

idegenforgalmi szempontból jelentősnek minősíthető szálláshely szolgáltatók, idegenforgalmi szolgáltatást nyújtók védelme érdekében, hiszen a bányacélú művelés miatt ezek akár komoly érdeksérelmet is szenvedhetnek. Vízvédelmi szempontból a tervezett tevékenység érzékenyen érintheti továbbá a közelben meglévő tanyás térségek, illetve a mezőgazdasági területeken meglévő öntözési célú fúrt kutak vízhozamát is, hiszen a bányászat során feltárandó nyílt vízfelület miatt ezek akár el is apadhatnak, s az ebből eredő károkért, vagy többletmunkákért (mélyítés, új kút fúrása) senki nem áll helyt. A korábbi banyaművelési célú eljárásokat lezáró döntés értelmében a tényállás tisztázása érdekében hidraulikai modellezésen alapuló részletes hidrológiai hatáselemzésnek kell megválaszolnia, hogy a jelenleg létező bányák talaj vízzint-süllyesztő hatásához, akkumulálódó újabb kitermelés miatt létrejövő talajvízzint-süllyesztő hatás hogyan változtatja meg a gyakorlatilag egységes víztestként funkcionáló tőrendszer által előidézett talajvíz-depressziós tölcserít, és ennek következtében érint-e kimutatható módosulást a Natura 2000 területeken.

2. Tiltakozásom, és egyben a tervezett bányacélú művelés elutasításának fentiekén túli másik jelentős indoka a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. § (3) bekezdése, mely kizárja, hogy településünkön újabb bányatelek kerüljön megállapításra, településünkön új bánya nyíljon. Hivatkozott jogszabály kimondja, hogy az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen. A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. Tekintettel arra a tényre, hogy a korábbi eljárás során az illetékes ingatlanügyi hatóság - többek közt - a jelen eljárásban is érintett Délegyháza 0118/1, 0118/3, 0119/1-2, 0129/35-61, 0129/63-88, 0129/90-104 hrsz-ú ingatlanokat átlagosnál jobb minőségű termőföldeknek minősítette, így az eljárás során - amennyiben következetes a szakhatóság - hozzájáruló állásfoglalást nem fog kiadni, így engedély ez alapján nem adható. Tájékoztatom továbbá Önöket, hogy a külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be, amelynek külterületén lévő földrészletek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásban. A korábbi eljárások során már megállapításra került, hogy Délegyháza törzskönyvi adatai szerint a község termőföldjeinek nagysága 1348,476 ha. A nyilvántartásba is bejegyzett külterületi bányatelkek területe 949,7940, így Délegyházán a bányatelkek termőföldek nagyságára vetített aránya 70,43%! E jogszabályi korlátozás hosszú éveken keresztül következetesen alkalmazásra került a különböző bányászati tevékenységgel kapcsolatos hatósági eljárások során, korlátja volt Délegyháza közigazgatási területén tervezett új bányanyitásoknak, láthattuk ezt más bányák ügyeiben is, hogy a földhivatal erre hivatkozva nem járult hozzá a bányatelek fektetéséhez, vagy akár a kutatási MŰT - hoz.
3. E pontban fel kívánom hívni a T. Hatóság figyelmét arra a tényre, mely szerint az érintett terület Ék-i részén ugyan nem lakófunkciójú övezeti besorolású, ténylegesen lakott és életvitelszerű tartózkodással bíró tanyás területek találhatóak (Csóka tanya) - mely területek több család által nyugodt, falusias környezetként lakóhelyül választott terület -, így a tervezett tevékenység és

annak hatásai több családot is érintik, életvitelszerű tartózkodásukat jelentős mértékben zavarja és ellehetetleníti. Hatóságom ugyan pontosan tisztában van az önkormányzat ez irányú Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) előírásaival, azonban - a jogszabályi megfelelést nem megkérdőjelezve - álláspontom szerint a tervezett bányacélú hasznosítás az ott lakó és pihenni vágyó, a jóhiszeműen községünkbe költöző lakosok életkörülményeikre jelentős zavaró hatással van, életkörülményeiket teljesen ellehetetleníti, így az e célú tevékenység engedélyezését nem támogathatom.

4. A kiszállítással kapcsolatban, valamint a kiszállítási útvonallal kapcsolatban is aggályosnak találom a dokumentációban foglaltakat, a megjelölt Nyárfa sor jelenlegi állapota nem teszi lehetővé a megjelölt fokozott terhelést, az ilyen mértékű igénybevétel által okozott károk a már jelenleg is leromlott állapotú földút minőségét tovább rontja, azok közlekedésre alkalmas állapotát megőrizni, állagmegőrző beruházást az utak tekintetében elvégezni a tulajdonos önkormányzatok önerőből nem képesek. Felhívom figyelmüket arra, hogy a dokumentációban leírtak alapján 3000 t/nap elszállítás 30 t teherbírású szállító járművekkel történne az év 250 napján, ami 100 járművet jelentene naponta. Ebből könnyen kiszámítható, hogy 10 órás műszakot feltételezve 6 percnél jönnének-mennének majd a kocsik, így 6 percük lesz felpakolni rá, és már jönne is a következő jármű. Belegondolni sem szeretnék, ez milyen zaj és porhatással járna, ugyanis a dokumentációban írt 250 nap/ év két dolgot jelenthet: azt, hogy vagy télen is dolgoznak (1 év= 53 hét*5 munkanap= 265 munkanap/ év), ami a tapasztalatok szerint (kemény, fagyos talajból, befagyott vízből kitermelni) szinte lehetetlen, vagy hétvégén is dolgoznának (1 év = 53 hét* 7 nap = 371 nap - 3*30 nap téli időszak = 281 nap). Ez utóbbi eset teljességgel megengedhetetlen, hiszen minden érintett hétvégi pihenéshez való joga sérülne.

Délegyháza Község Önkormányzat Polgármestereként ugyan tisztában vagyok az önkormányzat ez irányú Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) előírásaival, azonban - a jogszabályi megfelelést nem megkérdőjelezve - **álláspontom szerint a tervezett bányacélú hasznosítás a település szinte teljes területére negatív hatással lenne, az egyszerű falusias környezetünket teljesen tönkretenné, így azt Délegyháza Község Önkormányzat képviselőjében - mint megválasztott és felelős településvezető kifejezetten ellenzem.**

Összegzőként kérem T. Hatóságot az ügyben meghozandó döntés kialakításakor jelen levelemben foglaltakat szíveskedjen figyelembe venni, az eljárást lezáró határozatában szíveskedjen megállapítani, hogy a kérelmező által tervezett bányászati tevékenység környezetvédelmi engedélyezését kizáró ok merült fel, a határozatban e tény rögzítése mellett szíveskedjen megállapítani továbbá, hogy az adott tevékenység kérelem szerinti megvalósítására engedély nem adható, így szíveskedjen a kérelmet elutasítani."

A Környezetvédelmi Hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény [a továbbiakban: Ákr.] 25. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a tervezett tevékenység helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési tervvel való összhangja megállapítása érdekében PE-06/KTF/31174-7/2021 számon megkereste Kiskunlacháza Város és Délegyháza Község Önkormányzatok Jegyzőit.

Kiskunlacháza Város Önkormányzat Jegyzője KKL/2340-6/2021. számon az alábbi tájékoztatást adta: „Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. (2038 Sósút, 081/4 hrsz.) által kérelmezett, „Kiskunlacháza XXVI kavics és homok, kavics” védnevű bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében az alábbi tájékoztatást adom:

- Az ingatlan terület felhasználási besorolása Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 86/2005.(04.14.) számú határozata, Kiskunlacháza Nagyközség településszerkezeti terve alapján mezőgazdasági terület. (Má)
- Az ingatlan a jelenleg érvényes 3/2005.(04.15.) számú rendelettel elfogadott Helyi Építési Szabályzat szerint mezőgazdasági terület. (Má-1) övezetbe tartozik.
- A tárgyi területeket a településrendezési terv módosítása során bányaterületbe (Kb-B1) kívánjuk sorolni településrendezési szerződés szerint.
- A tervezett tevékenység a helyi környezetvédelemmel nem ellentétes, az ingatlan nincsen természetvédelmi területen.”

Délegyháza Község Önkormányzatok Jegyzője H/6077-4/2021. számon az alábbi tájékoztatást adta:
 „A Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. (2038 Sóskút, 081/4 hrsz) meghatalmazása alapján a Progressio Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar utca 54.) által kezdeményezett „Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics” védnevű bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében hatóságomhoz 2021. október 1. napján érkezett megkeresésben foglaltakkal kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom:

1. Helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos szabályozás:

A megkeresésben foglalt helyi környezeti- és természetvédelmi önkormányzati szabályozással kapcsolatban tájékoztatom, hogy Délegyháza Község Önkormányzat jelenleg nem rendelkezik hatályos helyi környezet- és természetvédelmi rendelettel, azonban a község helyi építési szabályzatáról szóló 16/2005. (IX. 3.) önkormányzati rendelet V. fejezetében lévő értékvédelmi, valamint a VI. fejezetében szereplő környezetvédelmi előírásokat az engedélyes köteles betartani. A község településszerkezeti tervéről szóló 208/2005. (IX. 1.) számú képviselő-testületi határozat 5.2.2. pontja alapján Délegyháza Község területén sem védett természeti, sem természeti terület nem található, nem érinti Natura 2000 hálózat és az OTRT által lehatárolt országos ökológiai hálózat sem. A tervezett tevékenység, és az az alapján megvalósuló létesítmény nem érinti a község helyi építési szabályzatáról szóló 16/2005. (IX.3.) önkormányzati rendelet 45. - 46. § - ban, sem az építészeti örökség helyi védelmének szabályozásáról szóló 9/1999. (X. 22.) számú önkormányzati rendeletben szabályozott helyi védettségű természeti területeket és értékeket, azonban az ezekre gyakorolt hatások – leginkább a kiszállítás során elhaladó napi 100, egyenként 30 t terhelésű teherautó okozta hatások – a benyújtott dokumentációban nem tisztázottak teljes körűen, ezzel kapcsolatban a dokumentációban szereplő „szállítás levegőminőségre gyakorolt hatása elviselhető” megfogalmazást nem áll módomban elfogadni. A kiszállítási útvonal közelében elhelyezkedő tanyás lakott térség (Csóka tanya) védettségét sem a por, sem a zaj tekintetében nem látom biztosítottnak.

2. Településrendezési eszközökkel való összhang:

A megkeresésben foglalt településrendezési eszközökkel való összhang alapján tájékoztatom, hogy a tervezett tevékenységgel érintett délegyházi ingatlanok (Délegyháza 0118/1-3, 0119/1-2, 0122/2, 0123/1-2, 0129/35-37, 0129/40-104 és 0141 hrsz.) – a hatályos, község helyi építési szabályzatáról szóló 16/2005. (IX. 3.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: HÉSZ) alapján - „Kb” jelű „különleges terület bányáövezete” besorolásúak, így a tervezett tevékenység a dokumentációban lehatárolt terület tekintetében a településrendezési eszközökkel – a helyi építési szabályzattal – nem ellentétesek.

E pontban kívánom felhívni a T. Hatóság figyelmét arra a tényre, mely szerint az érintett terület É-i, Ék-i részén farmgazdálkodási funkciójú, „Má-f” jelű övezeti besorolású, ténylegesen lakott és életvitelszerű tartózkodással bíró tanyás területek találhatóak - mely területek jellemzően falusias környezetként lakóhelyül választott területek -, így a tervezett tevékenység és annak hatásai az ott élő családokat érintik, életvitelszerű tartózkodásukat jelentős mértékben zavarhatja és ellehetetlenítheti. Álláspontom szerint a tervezett bányacélú hasznosítás és az abból eredő kiszállítás az ott lakó és

pihenni vágyó lakosok életvitelükre jelentős zavaró hatással van, így az e célú tevékenység engedélyezését nem támogatom.

A dokumentációban megjelölt kiszállítási útvonallal kapcsolatban meg kívánom jegyezni, hogy a megjelölt útvonal jelenlegi állapota nem teszi lehetővé a fokozott (napi 100 db 30 t-ás teherautó-elhaladás) terhelést, az ilyen mértékű igénybevétel által okozott károk a már jelenleg is leromlott állapotú földutak minőségét tovább rontja, azok közlekedésre alkalmas állapotát megőrizni, állagmegőrző beruházást az utak tekintetében elvégezni az érintett önkormányzatok önerőből nem képesek. Az útvonal természetben kialakult állapota az ilyen mértékű fokozott igénybevételt, a kétirányú teherautó-forgalmat – tekintettel azok keskeny nyomtávjára – nem képesek elvezetni.

Aggályosnak találok továbbá a tervezett tevékenység településünk területén meglévő fúrt kutakra és nyílt tavakra (felszíni alatti és felszíni vizekre) gyakorolt hatását is, feltételezem, hogy e tekintetben vízszint-csökkenés következhet be, hiszen a többnyire felszín alatti vizek által után-táplált tavak vízszintje már jelenleg is jelentősen csökkent, ha újabb vízfelületek keletkeznek, úgy a kutak teljesen el is apadhatnak (ezáltal a tanyás térség vízellátása veszélybe kerülhet), a nyílt vízfelületek akár teljesen el is iszaposodhatnak, melynek következtében a kijelölt strandok vízminősége is romolhat, ami akár a strandengedélyek visszavonásával is járhat.”

A Jegyzők fenti számú tájékoztatásaiban foglaltakat a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során jelen határozat indokolás részének „Településrendezési szempontból” című bekezdésében ismertetettek szerint vette figyelembe.

A Környezetvédelmi Hatóság – figyelemmel az Ákr. 55. § (1) bekezdésében foglaltakra – megkereste az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet] 1. § (1) bekezdése, valamint az 1. számú melléklet 9. pontja szerinti, jelen eljárásban érintett szakhatóságokat.

FKI-KHO 5100/15357-5/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásával elutasította a Jogelőd által előterjesztett Dokumentációt, mely alapján a tervezett bányászati tevékenységhez nem járult hozzá. FKI-KHO 5100/15357-5/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában kifogásolta, hogy a tevékenység eredményeként kialakuló nyílt vízfelület milyen mértékű depressziós hatást kelt a bánya hatásterületén, továbbá hogy a talajvízszint csökkenése milyen problémákat okoz a tervezési terület mentén fekvő lakóingatlanok vízellátásában, tekintve, hogy azok jelentős részében nincs kiépítve vezetékes ivóvíz hálózat.

A Környezethasználó fenti információk birtokában szakértői szintű egyeztetést kezdeményezett az FKI-KHO-nál. „Kiskunlacháza XXVI. kavics, homok védnevű bánya talajvízhidraulikai modellje” című 2021. decemberében kelt dokumentációt és további kiegészítő iratokat küldött meg a Környezetvédelmi Hatóságnak 2022. január 17-én. A 2022. január 17. napján benyújtott kiegészítő dokumentumokban felülvizsgálatra került a bányaművelés és rekultiváció tervezett módja, amely eredményeként számítások kerültek elvégzésre a bányából származó meddő visszatöltésre történő felhasználásának hatásáról a párolgási depresszióra.

A Környezetvédelmi Hatóság a beadványt a kérelem részbeni módosításaként értékelte, a módosítás a környezeti elemek vonatkozásában a vízügyi, vízvédelmi hatáskört érintett, ezért 2022. január 17. napján benyújtott kiegészítő dokumentumokat honlapján közzétette, valamint PE-06/KTF/00808-4/2022. számon ismételt szakhatósági állásfoglalás kéréssel fordult a FKI-KHO felé.

FKI-KHO a 2021. decemberében kelt dokumentáció és kiegészítő iratok alapján egy új 35100/1230-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalást adott, mely alapján a rendelkező részben foglaltakat az alábbiakkal indokolta és az alábbiakat állapította meg:

„A Főosztály PE-06/KTF/00808-4/2022. számú megkeresésében az FKI-KHO szakhatósági állásfoglalását kérte. A 2021. augusztus-szeptemberben kelt „Kiskunlacháza XXVI. bánya – Környezeti Hatásvizsgálati Dokumentáció” című dokumentáció alapján az FKI-KHO a 35100/15357-5/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a tevékenység végzéséhez nem járult hozzá.

A Főosztály a PE-06/KTF/00808-4/2022. számon ismételt megkereste az FKI-KHO-t szakhatósági állásfoglalás kiadása érdekében, melyhez mellékelte a Dokumentációt.

A Dokumentációban foglaltak szerint Kérelmező a fedőréteg eltávolítása után a haszonanyagot FIEBIG szivókotróval termeli ki, amit aztán osztályozást követően elszállítanak. A bánya összes tervezett területe 199,36 ha, alaplapja 86,0 mBf. A bányatelken négy ütemben terveznek művelést, nagyjából 10-10 éves lépcsőkben. Jelen eljárás tárgyát képező I. ütem 52,25 ha területet érint és a bányabezárást és tájrendezést követően 1 db talajvíztó marad vissza, melynek részleges feltöltését tervezik a Dokumentáció alapján.

A bányából 2030-ig az I. ütem alatt legfeljebb évi 500 000 m³ homokos kavics, kavicsos homok kitermelését tervezik.

A tervezett bányatelek területén szociális célú vízkivétel nem történik, a dolgozók vízigényét 2 db 3000 literes IBC tartályból, valamint palackozott vízzel biztosítják. A telephelyre zárt rendszerű kémiai úrszék kerül kihelyezésre. A tervezett bányatelek területén évi 500 000 m³ technológiai (osztályozás) célú vízkivétel tervezett, a vizet a bányatóba visszavezetik. A telephelyre zárt rendszerű kémiai úrszék kerül kihelyezésre.

A tervezett bányaművelés hatására – az I. ütem alatt – a bányameddő visszatöltésével is számolva 1 db, átlagosan 8,0 m mély nyílt felszínű bányató keletkezne, mely nagyságrendileg fele a bányaterületnek. Kérelmező a tájrendezési és visszatöltési tevékenységet a kitermeléssel egy időben tervezi folytatni. A haszonanyag kitermelése során keletkező meddőt a kialakuló bányató részleges feltöltésére, a letakarított humuszt a feltöltött terület humusszal való lefedésére használják fel. A tájrendezés végeztével a területen horgásztó, rekreációs központ kialakítását tervezik.

A BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék a 2021. december 20-ai keltezésű, „Kiskunlacháza XXVI. kavics, homok védnevű bánya talajvíz-hidraulikai modellje” című szakvéleményben (a továbbiakban: Szakvélemény) azt fejti ki, hogy a bányanyitás illetve üzemeltetés felszín alatti vízre vonatkozó hatásai nem, vagy alig terjednek át a Ráckeve-Soroksári Duna-ág (RSD) bányával átellenben eső oldalára. A Szakvélemény szerint a kavicsbánya által okozott talajvízszint változás csapadékosabb, alacsonyabb párolgású időszakban csekélyebb mértékben, míg száraz, csapadékszegény időszakban erőteljesebben jelentkezik.

A vizsgált változatok azt igazolták, hogy a bánya létesítése a térség jellemző talajvíz-áramlási viszonyait nem, vagy csak csekély mértékben befolyásolja. A Szakvélemény szerint a vizsgált I. ütemben a közeli településeket legfeljebb 5-10 cm talajvízszint-süllyedés érheti el a száraz időszakokban, de ez sem az ázott, sem a fűrt kutakban észlelhető változást nem fog okozni.

Azzal, hogy az érintett bányaterületen belül a tervezett visszatöltést megvalósítják, abban az esetben jóval kisebb talajvízszint-depresszióval kell számolni, amely a kedvezőtlen hatásokat jelentős mértékben csökkenteni fogja, így a tervezett tevékenység engedélyezési tevékenység engedélyezésére tett javaslatot a Szakvélemény.

Mivel a térségi áramlási viszonyok jellemzően változatlanok maradnak, a környék kisebb ivóvízbázisai mennyiségi tekintetben várhatóan nem sérülnek.

Tervező a Dokumentáció 4.8.2 fejezetében 3 db monitoring kútból álló rendszer telepítését javasolja, a legközelebbi települések irányában. A tervezett tevékenység kizárólag a tóban elhelyezett vízmérce-monitoring mellett valósítható meg, a talajvízszint-változás folyamatos nyomonkövetésével.

Tárgyi terület a Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozat szerint az sp.1.14.2. Duna-Tisza köze – Duna-völgy északi rész sekély porózus víztest területére esik. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervben (a továbbiakban: VGT2) meghatározottak szerint a víztest mind mennyiségi, mind kémiai állapotát tekintve gyenge minőségű. A vízgyűjtő-gazdálkodási terv szerint a gyenge mennyiségi állapot oka a vízmérleg teszt szerinti gyenge állapot, mely szerint a felszín alatti vizektől függő ökoszisztémák ökológiai vízigénye kb. kétszeres mértékben haladja meg az elérhető vízkészletet.

A külszíni bányászati tevékenység a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet] 3. § 24. pontja értelmében felszín alatti vízből történő közvetett vízkivételnek minősül, tekintettel arra, hogy ennek hatására fokozódhat a felszín alatti víz párolgása, vagy létrejön a kapcsolódó felszíni, illetve felszín alatti vizek útján történő megcsapolása.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 6. § szerint:

6. § (1) A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy
 - a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
 - b) megelőzze a környezetszennyezést;
 - c) kizárja a környezetkárosítást.

(2) A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékkeletkezés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

(3) A megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A Kvt. 18. § (1) bekezdése szerint:

(1) A víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére (beleértve a hőmérsékleti viszonyait is) és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára, a víztartó képződményekre és azok fedőrétegeire, valamint a vízzel kapcsolatosan - jogszabályban vagy hatósági határozatban - kijelölt megkülönböztetett védelem alatt álló (védett) területekre.

Továbbá a Kvt. 18. § (5) bekezdése szerint:

(5) A környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek, így különösen:

- a) a felszíni és a felszín alatti vizek állapota ne romoljon,
- b) a felszíni és felszín alatti vizek jó állapota a külön jogszabály szerinti környezeti követelmények teljesítése révén megvalósuljon.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. és 9. § alapján:

8. § A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.

9. § (1) A felszín alatti vizek jó mennyiségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység

b) nem vezethet a felszín alatti víztest kémiai és fizikai állapotromlásához, beleértve a káros víz(nyomás)szint (a továbbiakban: vízszint) emelkedését.

(5) A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken:

b) akkor végezhető olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz, ha biztosított az (1) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés szerinti előírások teljesülése.”

A vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben [a továbbiakban: 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet] 11. § szerint a 10. § alkalmazása során biztosítani kell, hogy az

- a) ne zárja ki és ne veszélyeztesse állandó jelleggel a Duna-vízgyűjtőkerület más víztestjénél a környezeti célkitűzések teljesítését;
- b) összhangban legyen legalább a környezet védelmére vonatkozó európai közösségi jogi szabályozásnak megfelelést biztosító, külön jogszabályokban meghatározott védelmi szinttel.

A 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 22. § szerint a rendelet az Európai Parlament és a Tanács a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK (2000. október 23.) irányelvének való megfelelést is szolgálja (Víz Keretirányelv).

A Dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenységet a bányató részleges visszatöltésével tervezik, ezért a tevékenység megfelel a Kvt.-ben foglalt leghatékonyabb megoldás követelményének.

A fedőréteg letakarítását követően a megnyitott felszín alatti víztesteket a felszín felől közvetlen és nagy valószínűséggel közvetett módon sem fogja érni szennyezőanyag, mivel a bányászat során kialakuló bányatóban szennyezőanyag bevezetése, elhelyezése nem tervezett, továbbá a bányató egy részét inert anyaggal tervezik visszatölteni. A Dokumentáció szerint a tervezett bányaterület a már meglévő bányatavak depresszióját érdemben nem fogja befolyásolni, ezért a meglévő bányatavakra a felszín alatti vizek szempontjából negatív hatást feltehetően nem fog gyakorolni.

Tekintettel arra, hogy a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet alapján a tevékenység csak ellenőrzött körülmények között történhet, ezért elővigyázatossági szempontból is köteles a környezethasználó monitoring rendszert létesíteni a tevékenység felszín alatti vízre gyakorolt hatásainak nyomon követésére.

A tevékenységre vonatkozó monitoring rendszerrel kapcsolatos vízvédelmi előírásaimat a rendelkező rész 3., 4., 5. és 13. pontjaiban tettem meg. A monitoring kutak engedélyezésére vonatkozó tájékoztatást a rendelkező rész 13. pontja tartalmazza.

A visszatöltés során biztosítani kell, hogy csak olyan szennyeződésmentes inert anyag használható fel, amely biztosítja, hogy a felszín alatti vizek kémiai állapota ne romoljon. Az erre vonatkozó előírásokat a rendelkező rész 6., 7., 8. és 9. pontjában írtam elő.

A rendelkező rész 1., 10., 11. és 12. pontjaiban rögzített, a felszín alatti vizek minőségi védelmére vonatkozó előírások a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. §-ban foglaltakon alapulnak.

A Dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a bányászati tevékenység kapcsán kialakuló bányató visszatöltésre kerül, így az nem vízjogi engedélyköteles tevékenység, melyre vonatkozó előírást a rendelkező rész 2. pontja tartalmaz.

Fentiek miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Tárgyi terület a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint kijelölt vízbázist nem érint.

A terület a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. §-a és a 2. számú melléklet szerint, valamint a 7. § (4) bekezdésében meghatározott 1:100.000 méretarányú országos érzékenységi térkép alapján felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. §-án alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázata állapítja meg. (...)

Az FKI-KHO feladat- és hatáskörét a 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 2. pontja, valamint illetékességét ugyanezen rendelet 2. számú mellékletének 2. pontja szabályozza.”

PMKI 36300/3876-1/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

„Az Ügyfél meghatalmazása alapján a Progressio Mérnöki Iroda Kft. (1028 Budapest, Muhar u. 54.) kérelmére a Kiskunlacháza XXVI. – homok, kavics” védnevű bányára vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása ügyében a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály (1072 Budapest, Nagy Diófa u. 10-12.), mint engedélyező hatóság 2021. október 01-jén megkereste a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalása kiadása céljából.

A megkereső hatóság által csatolt iratok alapján Ügyfél kérelmének megadásához hozzájárultam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, továbbá az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet határozzák meg.

Illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

A jogorvoslat lehetőségéről a tájékoztatást az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján adtam.”

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során közreműködő szakhatóságok állásfoglalását és azok indokolását az Ákr. 81. § (1) bekezdés alapján foglalta a határozatba. A szakhatóságok állásfoglalása ellen az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján önálló jogorvoslatnak nincs helye, azok a határozat elleni jogorvoslat keretében támadhatók meg. A Környezetvédelmi Hatóság a FKI KHO 35100/1230-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalásának rendelkező részét foglalta jelen döntésbe, tekintettel arra, hogy ezen szakhatósági állásfoglalás született a módosított kérelem tárgyában.

A kérelemhez mellékelte Dokumentáció érdemi vizsgálata során megállapításra került, hogy az, táj- és természetvédelmi, zaj- és rezgésvédelmi, valamint levegővédelmi szempontból nem tartalmazza a hatósági döntéshozatalhoz szükséges összes adatot, információt, ezért PE-06/KTF/31174-15/2021. és PE-06/KTF/31174-53/2021. számú végzésekben további iratok benyújtására irányuló felszólítás került kiadásra. A felszólításoknak a Meghatalmazott határidőben eleget tett.

*

A Környezetvédelmi Hatóság tárgyi eljárás során a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. § (1) és (3) bekezdései szerint tartandó közmeghallgatást az 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján az érintettek személyes megjelenése nélkül tartotta meg. Az érintett nyilvánosság észrevételeiket és kérdéseiket 2021. november 3. napjáig írásban tehették meg a

zoldhatosag@pest.gov.hu címen, vagy elküldhették postai úton a 1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12. címre.

A Környezetvédelmi Hatósághoz az 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 9. § (4) bekezdése szerint megjelölt határidőn belül, az érintett nyilvánosság, az Egyesület és a Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Egyesület (1085 Budapest, Üllői út 18.) részéről érkezett tárgyi eljárással kapcsolatos – vízügyi- és vízvédelmi, zaj- és rezgésvédelmi, levegővédelmi szempontú, továbbá egyéb, a Környezetvédelmi Hatóság hatáskörét nem érintő – elsősorban a tervezett beruházás megvalósítása ellen tiltakozó – észrevételek.

A lakossági észrevételek hasonló tartalmúak, mely szerint több család is a tervezett bányatelek szélétől 70 – 200-300 m-en belül, egy család pedig 2 km-re lakik életvitel szerűen. A létesítendő osztályozó is tőlük 750 m – 1,6 km távolságra lenne. A kiszállítási útvonal pedig 720 m – 2,2 kilométerre van tőlük.

A Környezetvédelmi Hatóság az észrevételekben foglaltakat – a hatáskörét érintő kérdésekre vonatkozóan – érdemben megvizsgálta és jelen határozat indokoló részében (zaj- és rezgésvédelmi, valamint levegővédelmi szempontból című fejezetekben) ismertettek szerint figyelembe vette, és a fenti észrevételeket PE-06/KTF/31174-50/2021. számú levelével megküldte az FKI-KHO részére, hogy a szakhatósági állásfoglalása kiadásához tájékoztatást kapjon, továbbá az észrevételeket a válasz kialakítására PE-06/KTF/31174-51/2021. és PE-06/KTF/31174-57/2021. számú leveleivel megküldte a Meghatalmazottnak.

A Meghatalmazott a fentiekre határidőben válaszolt, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a honlapján közzétett, és a PE-06/KTF/31174-62/2021. számú megkereséshez melléklet közleményben a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. § (6) bekezdése szerint tájékoztatást adott, melyet kifüggesztésre megküldött az érintett települések jegyzői számára. Tárgyi eljárásban bejelentkezett természetes személy ügyfelek az ügyféli jogállásuk megállapításán túlmenően az ügyben észrevételt illetve nyilatkozatot tettek. Ezen beadványok tartalmilag sablon beadványként kerültek benyújtásra és tartalmában közel azonosak voltak azzal az észrevétellel amit megküldött a Környezetvédelmi Hatóság véleményezés céljából az FKI-KHO valamint Meghatalmazott részére.

*

A Környezethasználó az eljárás során a meghatalmazása alapján eljáró Bihary, B. Szabó, Jean, Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda (1036 Budapest, Bécsi út 52. II./6-7.; eljáró ügyvéd: Dr. Jean Kornél) által 2021. november 19. napján megküldött beadványában bejelentette a Környezetvédelmi Hatóság részére, hogy a Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. jelen eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtását követően szétválással átalakult, kivált belőle Környezethasználó. Környezethasználót a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága 2021. október 1. napjával a cégjegyzékbe bejegyezte.

A fentiek alapján a Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-65/2021. számú végzésével a Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. kérelmére indult tárgyi eljárásban a kérelmező ügyfél tekintetében megállapította a Környezethasználó eljárásbeli jogutódlását és hogy a kieső Kvarchomok Bányászati és Feldolgozó Kft. helyébe Környezethasználó lép.

A Meghatalmazott EPAPIR-20211208-9419 azonosító számú, 2021. december 8. napján, elektronikus úton küldött beadványában az Ákr. 49. § - ára való hivatkozással kérte az eljárás szüneteltetését. Kérelméhez a tárgyi közigazgatási hatósági eljárás ügyfeleinek, az eljárás szüneteltetésére vonatkozó nyilatkozatát nem csatolta, ezért a Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-74/2021. számú végzésével hiánypótlásra hívta fel a Meghatalmazottat, hogy az Ákr. 49. § (1) bekezdése szerinti iratokat a végzés kézhezvételét követő 8 napon belül csatolja.

Az Ákr. 49. § (1) bekezdése szerint „*az eljárás szünetel, ha azt – jogszabály kizáró rendelkezésének hiányában – az ügyfél kéri, több ügyfél esetén az ügyfelek együttesen kérik.*”

A Meghatalmazott az előírt határidőn belül nem teljesítette a fentiek szerinti hiánypótlást, ezért a Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/00808-7/2022. számú végzésével elutasította az eljárás szüneteltetésére vonatkozó kérelmet és az alapeljárást folytatta.

Jelen ügyben az ügyintézési határidő a *nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről* szóló 2006. évi LIII. törvény [a továbbiakban: 2006. évi LIII. törvény] 3. § (5) bekezdés a) pontja szerint 60 nap.

A Környezetvédelmi Hatóság a PE-06/KTF/31174-15/2021., a PE-06/KTF/31174-53/2021. és a PE-06/KTF/31174-74/2021. számú végzésekben előírtak teljesítésére meghatározott napokat az Ákr. 50. § (5) bekezdése „**Az ügyintézési határidőbe nem számít be b) az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama**” alapján az eljárási határidőbe nem számítja bele.

*

A Dokumentáció alapján a Környezetvédelmi Hatóság a tevékenység környezeti hatásaira vonatkozóan – a rendelkező részben előírásként rögzítettekén túl – az alábbi megállapításokat, értékeléseket teszi.

Településrendezési szempontból:

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlanokat *Kiskunlacháza Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról* szóló 3/2005. (04.15.) számú önkormányzati rendelete **Má-1 jelű általános mezőgazdasági terület** megnevezésű övezetbe sorolja.

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlanokat *Délegyháza Község Helyi Építési Szabályzatáról* szóló többször módosított 16/2005. (IX.01.) önkormányzati rendelet **Kb-1 jelű különleges terület – bányaterület megnevezésű beépítésre szánt övezetbe** sorolja.

A Dokumentáció és Kiskunlacháza Város Jegyzője KKL/2340-6/2021. számú, valamint Délegyháza Község Önkormányzat Jegyzője H/6077-4/2021. számú tájékoztatásai alapján megállapítható, hogy a tervezett bányászati tevékenység **csak részben van összhangban a hatályos településrendezési eszközökkel.**

Azonban 141/2018. (VII.27.) Korm. rendelet 6/Q. § (1) bekezdés b) pontja szerint „*amennyiben a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (2)–(6) bekezdésben meghatározott sajátos szabályaival ellentétes vagy azzal össze nem egyeztethető előírást tartalmaznak, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni.*”

Táj- és természetvédelmi szempontból:

A tervezési terület nem része országos jelentőségű védett, vagy védelemre tervezett természeti területnek és a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdés alapján ex lege védett területet, egyedi tájértéket nem érint. Továbbá az érintett bányaterület és hatásterülete az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet [a továbbiakban: 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet] által meghatározott Natura 2000 hálózat területének nem része és a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MaTrT.tv.) lévő ökológiai hálózat övezeteit nem érinti.

A bányászati tevékenység során a terület előkészítése, a bányászat és a tájrendezés párhuzamosan folytatódnak. A bányászat során kialakított tavak kiváló vizes élőhelyekké alakíthatók.

A Tájrendelkezési előterv az újrahasznosítási cél (pihenő-, sport célú vízi létesítmény) megvalósítására alkalmas elő-állapot (a bányaművelési végállapot) kialakítását tűzte ki célul.

A kitermelt meddőt az utak melletti területek feltöltésére használják. A meddőre a depóniában tárolt humuszt folyamatosan visszaterítik. Fűvesített, árnyékot biztosító fás partmenti területeket alakítanak ki, ahol később sport- és rekreációs központ, horgászati vagy egyéb szabadidős park hozható létre. A terület egy részén – kb. 1 km-es partszakaszon – különleges, mintaszerű, természetközeli állapotú vizes élőhely kialakítása tervezett a vízparti részek alacsony rézsűszögű kialakításával, a partmenti részek humusztérítésével, fűvesítésével, fásításával az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakmai bevonása mellett.

A Dokumentációban az alábbi tájrendezési célokat jelölték meg:

1. „Költőszigetek létrehozása

A költőszigetek a bányatavak vízmélységének csökkentését, szabad felszínek létrehozását célozzák, a meder feltöltésével alakíthatók ki. Erre a kitermelt meddő is alkalmas ugyan, de fontos, hogy annak a tetejére legalább 1 m-es vastagságban olyan anyagot helyezzenek, hogy ott a tápanyaggazdag környezet miatt a szukcesszió ne gyorsuljon fel. Ez történhet kavics- vagy homokfedéssel, mert a felszínek szukcessziója lassú, így a kialakított szigetek 4-5 évig kezelés nélkül is viszonylag nyíltak maradnak. A parti és a vízimadarak zavarásra érzékenyek, így a kialakítandó szigetek minimális mérete 2 ha legyen és fontos hogy azokat a partról vizes árokkal válasszák el. Ez ugyanis csökkenti az emberek és a ragadozó emlősök bejutását a területre, ezáltal nő az itt megtelepedett fészkelő fajok költési sikere. A szigetek átlagos felszíne a legmagasabb vízállás felett 20-30 cm-re legyen.

A költőszigetekeken várhatóan hamar fűz és nyármagoncok fognak megtelepedni, ezek 3-4 évenkénti lekasztásával a nyílt felszínek hosszú ideig fenntarthatók. Ha a kasztálás már nem jelent megoldást vagy nehezen kivitelezhető 5 évenként érdemes egy munkagéppel a termőhely felszínét megbolygatni. Ez viszonylag kis energiabefektetéssel megoldható. Fontos, hogy a fenntartási munkákat a fészkelési időszakon kívül (augusztus-március) végezzék, de erre a legalkalmasabb a nyár végi, kora őszi kisvízes időszak. A költőszigeten várhatóan sirályfajok, kűszvágó csér és kislile telepszik majd meg.”

2. „Sekély vizes élőhelyek kialakítása

Sekély vizes élőhelyek kialakítása a költőszigetek kialakításához hasonló, ebben az esetben a legnagyobb vízállás alatt kb. 1-1.5 m-rel kell kialakítani a medret. A kialakítást célszerű a költőszigetek

szegélyétől 10-20 m-es sávban elvégezni vagy akár lehet a szigeteken belül is kb. félhektárnyi kiterjedésben. (...) Ez az élőhely tehát hosszú ideig nem igényel kezelést és kiváló táplálékkínálatot nyújt a partimadaraknak. Hosszabb távon a nádas és a zsiókás megtelepedése és terjedése várható. A nádi madarak (nádirigó, vízityúk, szárcsa, cserregő nádiposzáta) megtelepedése bizonyos mértékig kívánatos és a zsiókások is potenciális fészkelőhelyet biztosítanak egyes parti madaraknak (gulipán, gólyatöcs), így ezeknek a növényzettípusoknak a teljes visszaszorítása sem kívánatos. A szigeteken kb. 20%-os borításig jelenlétük tolerálható. A nád nagymértékű terjedése azonban nem kívánatos, visszaszorítása a nyár végi, minél alacsonyabb tarlót hagyó kaszálással lehet.”

3. „Láprétek kialakítása

Magyarországon az üde láprétek kiterjedése napjainkra a töredékére csökkent. (...) A legfőbb ok a termőhelyük kiszáradása. (...) Védelmükön, termőhelyük rekonstrukcióján túl ezek az élőhelyek mesterséges körülmények között is kialakíthatók. Erre a bányatavak költőszigeteinek egy részét fel lehetne használni. Fontos szempont, hogy a láprétek termőhelyének kialakítását olyan helyeken végezzük el, ahol a víz homokkal érintkezik. Kavicsfelszínek erre a célra nem alkalmasak. Egységesen kezelhető, pár száz m²-es, viszonylag egyenletes felszínű területeket alakítsunk ki úgy, hogy a legmagasabb talajvíz éppen a felszín alatt vagy attól 5-10 cm mélyen legyen.

Ezek a területek a felhagyást követően iszapnövényzet fog megjelenni, de az iszapon kialakult vegetációtípusoktól eltérően, itt nem a ruderális elemek, hanem a nedves homok fajai (*Centaureum pulchellum*, *Pycnus flavescens*, *Cyperus fuscus*, *Carex viridula*) fognak dominálni. Várható egyes ritka iszapnövények (*Gnaphalium luteo-album*, *Blackstonia acuminata*) megjelenése is. A földdel szennyezett termőhelyen a magasabb növésű ruderális elemek kerülhetnek túlsúlyba, ezért fontos, hogy a célterületen tiszta homok legyen a termőhely. A terület kezelését akkor célszerű elkezdni, amikor már az élő fajok kezdenek túlsúlyba kerülni. A termőhely évi egyszeri kaszálásával hosszú távon fajgazdag üde láprét alakítható ki. A célterületet kijelölésében törekedni kell arra, hogy az a szigetek központi részén legyen, lehetőleg ne érintkezzen nádasokkal, zsiókásokkal. Ezek ugyanis könnyen elterjedhetnek az élőhelyen és onnét kiszoríthatják a lápréti fajokat.”

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-15/2021. számú végzésében a tényállás tisztázása céljából térképen kérte megjelölni a fent ismertetett tájrendezési célállapotok pontos helyét. A benyújtott kiegészítő dokumentációban a bányatelek nagysága és hosszútávú művelése okán csak 10 éves távlatban az „1. számú haladási tömb” területén ismertették a végállapotot.

Az érintett terület tájképi adottságát meghatározzák a tágabb környezetben már működő kavicsbányák és megmaradt mezőgazdasági területek (szántóföldek, telepített erdőfoltok) mozaikja. A tervezett bányaterület tágabb környezetében kb. 4700 ha területen, 65 felhagyott, illetve működő kavicsbánya található már. Az egyre növekvő számú kavicsbányák és a kialakuló bányatavak alapvetően megváltoztatják a táj arculatát, környezeti adottságait. A bányászati tevékenységgel már nagymértékben roncsolt területeken a nagy kiterjedésű, mesterséges bányató-rendszer kialakulása, valamint a tágabb térség viszonylag alacsony erdőszűlése miatt tájképvédelmi szempontból indokolt a tájrendezés során tervezett partmenti területek erdősitése.

A Környezetvédelmi Hatóság felhívja a figyelmet, hogy amennyiben a termeléssel már nem érintett visszatöltött partszakaszokon csak a munkálatokat követően évek múlva történik a végleges tájrendezés, az idő közben természetes úton megtelepedő élővilág jelentős zavarásával, elpusztításával valósítható csak meg. Ezért táj- és természetvédelmi szempontból kiemelten fontos, hogy a kitermeléssel, már nem érintett, nem bolygatott partszakaszokon és szárazulatokon megtörténjen a végleges tájrendezés.

A Dokumentáció részét képező hidrogeológiai tanulmány megállapítja, hogy „a bányatelek súlypontjától mintegy 10 km-re található a KNP legészakibb része, melyet azonban nemcsak az első két ütemben, de a távlati, bizonytalanabb IV. ütemben sem ér el 10 cm-t elérő szintváltozás. A még távolabb fekvő Ócsai Tájvédelmi Körzetig pedig várhatóan semmilyen hatás nem ér el.”

A Kiskunsági Nemzeti Park Felső-kiskunsági puszta területének (egyben a HUKN20001 kjt. Natura 2000 területnek) északi határától számított 4 km-es szélességű sávban (a Dömsödi-árapasztó csatornáig), a Környezetvédelmi Hatóság rendelkezésére álló, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által készített vegetációtérképezések tanúsága szerint erősen csökkent a 1530 „pannon szikes puszták és mocsarak” Natura 2000 jelölő élőhelybe tartozó ürmöspuszták kiterjedése. A csökkenés elsősorban annak köszönhető, hogy a korábbi ürmöspuszták jellegtelen szárazgyeppé alakultak. A jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján a kavicsbányászat által előidézett – és a térségben kimutatott, hidrológiai tanulmányokban tényként kezelt – talajvízszint-süllyedésnek szerepe volt e változások előidézésében. Figyelembe kell venni, hogy a felszín alatti vízre gyakorolt depressziós távolhatás mértéke pont a szikes élőhelyek szempontjából kritikus meleg, száraz időszakban a legnagyobb, további bányászati tevékenység következtében a talajvízszint a kritikus pont alá süllyedhet, amikor a fent részletezett degradációs folyamatok intenzitása felerősödik.

A Dokumentációban foglaltak szerint a tízéves lépcsőkben, négy ütemben megadott fejlesztések nagyjából ütemenként 50 ha új vízfelületet adnak, mely 40 év elmúltával mintegy 200 ha új szabad vízfelületet jelent. Az egyre növekvő új szabad vízfelület azonban nemcsak a felszín alatti áramlási viszonyokat módosíthatja, hanem esetlegesen egyéb tényezőket is, ezért ezen hatások feltárása ilyen léptékű távlati fejlesztések esetén nehezen becsülhető. A modell eredményeinek ellenőrzése, szükség szerint felülvizsgálata, esetleges monitoring kúthálózat kiépítése, ezen bizonytalanságok megfelelő kezelését teszi lehetővé.

A fenti folyamatok és a talajvízháztartás változásának nyomon követhetősége okán talajvíz figyelő rendszer, illetve szükség szerint monitoring kutak segítségével folyamatosan szükséges vizsgálni és dokumentálni a kitermelési tevékenység térségi talajvízháztartásra gyakorolt hatásait.

Magyarország Alaptörvénye P) cikk alapján: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

A Tvt. 6. § (2) bekezdése szerint a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A Tvt. 7. § (1) bekezdése szerint a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megőrzését.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének c) pontja szerint a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének h) pontja szerint biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A Tvt. 20. § (1) bekezdése előírja, hogy a felhagyott bányaterületen a felszíni tájsebeket folyamatosan meg kell szüntetni, és – ha lehetséges – természetyszerű állapotot kell kialakítani.

A Tvt. 35. § (1) bekezdésének b) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A Tvt. 42. § (2) bekezdése szerint gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A Tvt. 43. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A *bányászatról* szóló 1993. évi XLVIII. törvény 27. § (6) bekezdése értelmében a bányászati tevékenység során feltárt, szakmai-tudományos szempontból jelentős ásványokról, ásványtársulásokról, ősmaradványokról a bányavállalkozó köteles tájékoztatni a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervet és lehetővé tenni a lelet mentését.

A fentiek figyelembevételével a tervezett tevékenységgel szemben táj- és természetvédelmi szempontból kizáró ok nem áll fenn.

A Környezetvédelmi Hatóság táj- és természetvédelmi szempontú előírásait és megállapításait a Tvt., a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet, valamint a MaTrT.tv. figyelembevételével tette.

Hulladékgazdálkodási szempontból:

A tervezett bányatelek területen áthaladó dűlőút mentén több helyen kisebb-nagyobb kupacban illegális – elsősorban háztartási jellegű, illetve részben elektronikai és építési hulladék – található. A legnagyobb depónia a 100 m³ mennyiségre becsülhető.

Az üzemelés során a bányatelken keletkező kommunális hulladékot heti rendszerességgel elszállítják. A feltárás és kitermelés gépi berendezései, az szállító járművek, a tevékenységhez egyebekben szükséges kéziszerszámok és eszközök rendszeres és időszakos karbantartására, szükség szerinti javítására nem a helyszínen, hanem szakszervizben kerül sor.

Az osztályozógép meghibásodása esetén, a helyszínen kerül sor a javításra. Csak alkatrész csere történik, veszélyes hulladék nem keletkezik. A meghibásodott alkatrészt elszállítják a területről.

A bányászati tevékenység végzése során a keletkező nem veszélyes és veszélyes hulladékok jogszabályi követelményeknek megfelelő gyűjtése, illetve a hulladékok további kezelésének (hasznosítás, ártalmatlanítás) megoldása esetén a bányászati tevékenységgel kapcsolatban hulladékgazdálkodási szempontból kizáró ok nem áll fenn.

A Hulladékgazdálkodási Hatóság hulladékgazdálkodási szempontú előírásait és megállapításait a Ht., a 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet, a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet, a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet figyelembevételével tette.

A Hulladékgazdálkodási Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a *hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről* szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet szabályozza.

Levegővédelmi szempontból:

A földmunkákhoz 1 db lánctalpas forgó-kotró, 1 db lánctalpas tolólapos dózer, 3 db homlokrakodó és a szállításhoz 10 db szállítójármű szükséges.

A gépek munkavégzése során kibocsátott NO₂, CO, SO₂ és PM₁₀ koncentrációja a Dokumentációban bemutatott táblázatok illetve számítások alapján nem haladja meg egyik esetben sem a határértékeket.

A Környezetvédelmi Hatóság a Dokumentációt hiányosságának pótlása érdekében PE-06/KTF/31174-53/2021. számú végzésében a tervezett bányaművelés II. és III. ütemének a környező tanyavilágra ható levegőterhelésének bemutatására szólította fel a Meghatalmazottat, amely teljesítésre került.

A benyújtott kiegészítő dokumentáció alapján a II. és III. ütem bányászati, illetve kiszállítási tevékenysége nem haladja meg a határértékeket.

A tevékenység jellege miatt a terület közúti forgalommal érintett lesz, elsősorban szállító tehergépjárművek, valamint személygépjármű forgalom formájában. Napi 100 db tehergépjármű elhaladása várható.

A kiszállítás útvonala a hatásvizsgálat során bemutatásra került, a kiszállítás az 51. számú útra a bánya területén belül történik. A gépjárművek a bányaterületet elhagyva az 51. számú aszfaltozott, burkolattal ellátott útvonalat használják. A bányaterületen belül elhelyezkedő útvonal burkolat nélküli út mely kiporzása a száraz, csapadékmentes időszakban jelentős lehet. A Dokumentációban lévő számítások szerint egy 75-75 méteres sávban lehet jelentős mértékű kiporzással számolni a járművek elhaladásakor. Ezen a sávon belül a PM₁₀ részecskék koncentrációja határértéken felüli lehet. A gépjárművek elhaladásakor a felvert por magassága (s) 3 méter, a por ülepedésének sebessége (v) 0,12 m/s. Ezekkel az adatokkal kiszámítható a por kiülepedésének ideje: $t=s/v$ azaz $t=3/0,12=25$ s. A területen az uralkodó szélirány az É-i, az átlagos szélesebesség 3 m/s amely 10,8 km/h-nak felel meg, kiszámítható így a por által megtett út, ami $s=(v/3,6)*t$, azaz $s=(10,8/3,6)*25=75$ méter. Ha nagyobb értékekkel számolunk, a felvert por magassága max. 5 méter, a szél erőssége a Beaufort-skála szerint erős (40-49 km/h), abban az esetben is a por jóval a lakóingatlanok előtt kiülepedik, a hatásvizsgálat során kiszámított sávban belül védendő létesítmény nem található. Az út hatástávolsága jelentős távolságra található a legközelebbi lakott ingatlantól. Száraz, szeles időben, ha a vegetáció nem gátolja a kiporzást, akkor sem várható határérték túllépés az ingatlanok közvetlen környezetében.

A II. és III. ütem a nyersanyag kiszállításával nem érintett, ugyanis az osztályozó berendezés helyzetét nem változtatják. Az osztályozó berendezés a Csóka-tanyától több mint 1 kilométeres

távolságban helyezkedik el, a kiszállítás az osztályozó berendezéstől történik mely így jelentős távolságra található az ingatlanoktól. A felvert por kiülepedése jóval az ingatlanok előtt megtörténik. A Dokumentációban a kiporzás csökkentése érdekében a belső útvonal martaszfallal történő feltöltését, száraz, meleg időben pedig az útvonalak locsolását és a sebesség mérsékelését javasolják.

A bányaterülethez legközelebb eső Csóka-tanya nevű lakott ingatlanok várhatóan érintettek lesznek a munkavégzés okozta porkibocsátással. A bánya kitermelése több ütemben fog történni, melyek közül a III. ütem munkálatai a lakóingatlanok közelében fognak történni. A bányatelek határa a 0123/1 hrsz.-ú földterülettel számítva a tanyavilágtól nagyjából 250-300 méterre húzódik. A bányatelken belül végzett munkálatok során a porkibocsátás várhatóan jelentős mértékű lesz. A fentebb elvégzett számítások itt is alkalmazhatóak. Legrosszabb esetet figyelembe véve, a kiporzás magassága max. 5 méter, a kiülepedés sebessége adott (0,12 m/s), ezekkel az értékekkel számolva kapunk 42 s kiülepedési időt. Ha az előbbiekhöz hasonlóan élénk széllel számolunk (40 km/h) akkor a por által megtett út 467 méter. Ha ezt a távolságot a belső szállítási útvonalra mérjük, ami a II. és III. ütem között helyezkedik el akkor épp, hogy érinti a 0121/11 hrsz.-ú ingatlan határát. A Kormányhivatal Bányafelügyeleti Osztálya PE/V/2326-11/2021. számú határozatában a szomszédos ingatlanok védelmére a bányatelek határmentén 5 méteres védősávval határpillért jelölt ki, és a Kiskunlacháza 0444/1 hrsz.-ú közút védelmére további 50 méteres felszíni védősávval védőpillért jelölt ki. A munkálatok okozta por koncentrációja így már várhatóan határérték alatti lesz a lakóingatlanok környezetében. Azonban feltételezhető, hogy a száraz, nyári napokon, erős szél mellett a por okozta levegőterhelés jelentősebb lehet, de a 24 órás határértéket ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) a tanyavilág területén, várhatóan nem fogja meghaladni.

A Csóka-tanyán lakók észrevételeket nyújtottak be, hogy a bányászat, illetve szállítás okozta kiporzás kellemetlen hatással érintheti a mindennapi tevékenységeiket. A Kormányhivatal Bányafelügyeleti Osztálya intézkedései és a bánya tulajdonosának előírt intézkedések betartásával a kiporzás mértéke jelentősen csökkenthető.

A fedőréteget 0-0,5 m vastag humusz és 0,5-2,8 m vastag helyenként meglevő fehéres-szürke színű szikesedett agyagos kőzetliszt, valamint kőzetlisztes, agyagos homok alkotja. Letermelésénél ülepedő porszennyezéssel kell számolni mely csökken, amint a kitermelt anyag földnedvessé kezd válni. A deponált nyersanyagot az út mentén, a bánya telekhatárától távolabb helyezik el, ami által csökken a lakóingatlanokat elérő por koncentrációja.

A II. ütem munkálatait valamivel távolabb fogják végezni, így azok várhatóan, a tanyavilág szempontjából, a bányaterület határán kívül nem okoznak határérték túllépést.

A Dokumentációban leírtak alapján a tervezett tevékenységgel kapcsolatban levegővédelmi szempontból kizáró ok nem áll fenn.

A Környezetvédelmi Hatóság levegővédelmi szempontú előírásait és megállapításait a *Levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet figyelembevételével tette.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

A tárgyi bányatelek Pest megyében, az 51-es főút mellett található Kiskunlacháza és Délegyháza közigazgatási területeinek határánál. Közvetlen környezetében többnyire „Má” jelű általános

mezőgazdasági területek, „Ev” jelű védő erdőterületek, valamint „Kb” jelű bányaterületek találhatóak. A legközelebbi védendő épületek Áporka és Délegyháza település határain belül találhatóak.

A tervezett tevékenység üzemelése során a kitermeléshez használt gépi berendezések illetve az elszállító tehergépjárművek okoznak zajterhelést. A nyersanyagot fokozatosan ütemszerűen termelik ki, és a teljes kitermelés 40 évig fog tartani. Az első ütem várhatóan 9 évet vesz igénybe. A zajvédelmi számításokat az I. ütemben tervezett zajforrásokra végezték el.

A tervezett zajforrások az alábbiak:

- Oszályozó
- Tehergépkocsik
- Homlokrakodó
- Szívókotró hajó

A Környezetvédelmi Hatóság a Dokumentáció hiányosságának pótlása érdekében, figyelembe véve az érintett lakók által benyújtott észrevételeket is, PE-06/KTF/31174-53/2021. számú végzésében a tervezett bányaművelés É-ÉNY-i határa, a Délegyháza Majosi út és a környező horgásztavak által határolt területen elhelyezkedő védendő épületekre vonatkozó zajvizsgálatok végzésére szólította fel a Meghatalmazottat, amely teljesítésre került.

A Dokumentációban és kiegészítésében közölt számítások alapján megállapítható, hogy a bánya tervezett zajforrásaiból származó zajterhelés megfelel a *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet] 1. számú melléklet 1. pontjában megállapított határértéknek.

A területen elhelyezkedő tanyaépületekre, mint védendő épületekre számított zajterhelési értékeket az M1 (Kiskunlacháza, 0458/41 hrsz.-ú ingatlan DNY-i homlokozata előtt 2 m-re) és M2 (Kiskunlacháza, 0458/8 hrsz.-ú ingatlan DNY-i homlokozata előtt 2 m-re) megítélési pontokon vizsgálták. A vizsgálatok eredményeképpen megállapításra került, hogy a vonatkozó határértékek a fenti lakóingatlanok esetében is teljesülni fognak.

A kiszállítás a védendő épületektől távol a jelenleg is forgalmas 51-es út fele történik. A napi átlagos 23 000 gépjármű-forgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a szállítás által okozott megnövekedő forgalom további zajnövekménye a meglévő állapothoz képest nem számottevő.

A fentiek alapján a tervezett tevékenységgel szemben zaj- és rezgésvédelmi szempontból kizáró ok nem áll fenn.

A Környezetvédelmi Hatóság zaj- és rezgésvédelmi szempontú megállapításait a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet és a *stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól* szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet figyelembevételével tette.

Földtani közeg védelme szempontjából:

A Dokumentáció kiegészítéseként 2022. január 17. napján benyújtott anyagban felülvizsgálatra került a bányaművelés és rekultiváció tervezett módja, amely eredményeként számítások kerültek

elvégzésre a bányából származó meddő visszatöltésre történő felhasználásának hatásáról a párolgási depresszióra. A csatolt anyagban foglaltak szerint amennyiben az első ütemhez tartozó ingatlanok területéről kitermelésre kerülő saját meddő teljes mennyisége olyan módon kerül visszatöltésre a kialakuló bányatóba, hogy a száraz időszakban a visszatöltés eredményeként lényegesen kisebb nyílt vízfelület marad vissza, úgy a depresszió mértéke tovább csökken.

Továbbá megjegyzésre került, hogy a csökkenés mértékét még tovább növelheti, ha a bányába kívülről származó nem szennyezett földanyag (inert anyag) is befogadásra kerül, szintén a részleges visszatöltés érdekében. Ennek az anyagnak a származási helye, és minősége jelenleg nem ismert.

Erre való tekintettel – amennyiben külső forrásból származó anyagok kerülnek visszatöltésre a tóba – a betölteni kívánt anyagok és azok minősítési módjának bemutatására (pontos származási hely, mennyiségi és minőségi paraméterek meghatározása) vonatkozóan dokumentációt kell összeállítani, amivel kérelmezni kell a Környezetvédelmi Hatóságtól az engedély módosítását.

A tervezési terület a Környezetvédelmi Hatóság nyilvántartása szerint környezeti kármentesítéssel nem érintett.

Tárgyi tevékenység, vizilétesítmény nem szerepel a *környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről* szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 2. számú melléklet az „üzemi terv készítésére kötelezettek” felsorolásában, melynek értelmében üzemi kárelhárítási terv benyújtására Környezethasználó nem kötelezett.

A Dokumentációban foglaltak szerint a felszín alatti vizek és a földtani közeg szempontjából a tervezett bányászati tevékenység jelentős környezeti hatással nem jár.

A Környezetvédelmi Hatóság a felszín alatti vizek és a földtani közeg szempontú előírásait és megállapításait a *felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet figyelembevételével tette.

Éghajlatvédelmi szempontból:

A Dokumentációban a klímakockázati elemzést magyar (Útmutató projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez – Klímapolitika Kft. 2017) útmutató és egyéb adatszolgáltatások, klímamodellek alapján határozták meg.

A klímaváltozás hatása a beruházásra

A bányaterület az éghajlatváltozás által potenciálisan befolyásolt terület. A természeti veszélyforrásoknak, így a hidrológiai katasztrófáknak és a klimatikus, légköri katasztrófáknak való kitettsége a bányateleknek minimális, az ott levő létesítményeket, illetve a tevékenységet ezek érdemben mérsékelten befolyásolják.

Az éghajlatváltozás várható hatása jellemzően kedvezőtlen lesz a klímaérzékeny erdőkre, míg a többi (egyben fátlan) klímaérzékeny élőhely legalább részben profitálni látszik az éghajlatváltozásból. A vizes élőhelyeknél ez a megnövekedett téli csapadék eredménye lehet. A löszsziepekre és az egyéves szikes vegetációra kedvező hatás prognosztizálható, hiszen a szikes talajok jellemzően száraz és meleg éghajlaton alakulnak ki, amerre a forgatókönyvek szerint a hazai klíma is halad.

A területen az éghajlati tényezőknek való kitettség minimalizálása érdekében szükséges az utakkal és a keletkező bányatóval nem borított területek növényzeti fedettségének fenntartása.

A beruházás hatása a klímaváltozásra

Az üzemelés során várható a területen dolgozó gépek és szállítójárművek üzeméből üvegházhatású gázok kibocsátása, azonban ez lokális jellegű és nem számottevő.

A gépjárművek közlekedésekor a közelség elvét figyelembe veszik. A termék szállítását euro5-ös besorolású gépjárművekkel végeztetik. A pakolás időtartama alatt a gépjárművek motorjának leállítása követelmény. A gépjárművek légszennyezésének csökkentése érdekében a teljes telephelyen max. 20 km/h haladási sebesség a megengedett. A deponált, nem műre való vagyont a kitermelés helyéhez közel helyezik el, hogy a kitermelést követően a tolólapos dózer rövid úton vissza tudja tolni a bányatóba. Az elérhető legjobb technikának megfelelő technológiák és gépek alkalmazásával a levegőterhelés minimum szinten tartása.

A kitermelés után a meddők területe a humuszolást követően fokozatosan elnövényesedik és kialakul a háromszintű növényállomány. A környező területeken mezőgazdasági tevékenységet folytatnak, a szántóföldi kultúra is hozzájárul a CO₂ fotoszintéziséhez.

A Dokumentációban nem mutatták be, hogy a tervezett tevékenység hogyan hat a feltételezhető hatásterület éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességére [314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. melléklet 3. pont df) alpont]. A Környezetvédelmi Hatóság a rendelkezésre álló információk alapján e tekintetben az alábbi megállapítást teszi:

A tervezett tevékenység keltette talajvíz-depresszió az aszályos időszakok hosszának növekedéséből eredő többletpárolgás hatását fokozza.

*

A Környezetvédelmi Hatóság a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázata alapján vizsgált szakkérdésre vonatkozóan az alábbi megállapításokat teszi:

Népegészségügyi szempontból:

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-10/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 3. pontjában megjelölt a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedő szakkérdés tekintetében megkereste Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztályát (a továbbiakban: Népegészségügyi Főosztály). A Népegészségügyi Főosztály BP/PNEF-TKI/2300-3/2021. számú levelében megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során figyelembe vett.

Népegészségügyi Főosztály BP/PNEF-TKI/2300-3/2021. számú szakvéleményében az alábbiakat állapította meg:

„(...) A Kvarchomok Kft. a Kiskunlacháza XIX., XX. és XXI. - homok, kavics bányatelkek összevonásával létrejött Kiskunlacháza XXVI. kavics, homok védnevű bányatelek területén lévő haszonanyagok (kavics, homok, homokos kavics, kavicsos homok, agyagos törmelék) kitermelését tervezi. A bányatelek Kiskunlacháza és Délegyháza külterületein fekszik, nagysága 300 ha-nál

nagyobb (3 034 470 m²), így a tervezett bányászati tevékenység környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységeknek minősül.

A haszonanyag kitermelés tervezett kapacitása 500 000 m³/év, a meddő kitermelés kapacitása 250 000 m³/év. A bányatelek ásványanyag mennyisége, illetve a kitermelés tervezett kapacitása alapján a bánya 2055-ig biztosan üzemelni fog, a teljes kitermelés kb. 40 évet vesz igénybe.

A bányatelek környezetében erdőterületek, általános és kertes mezőgazdasági területek, illetve különleges építési övezetek (bányák) vannak, míg a bányatelket közvetlenül határolja az 51-es számú út.

A bánya területén a külszíni fejtést az elérhető legjobb technológiával fogják végezni. Az ásványvagyron felett elhelyezkedő humusz és meddő letermelése, elszállítása, deponálása és a megfelelő felületek kialakítása szárazföldi kotró-rakodó géppel és szállító járművekkel történik, a felületek képzését tolólapos dózerrel végzik. A haszonanyag kitermelése FIEBIG szívókotró hajóval történik majd, míg a kitermelt haszonanyagot szállítószalaggal fogják az osztályozóba szállítani, ahol az osztályozást PLC-s vezérlő egység irányítja. Az osztályozott termékek kiszállítása tehergépkocsikkal történik, a haszonanyag kiszállítás várható mennyisége 200 m³/h, illetve 3 000 t/nap. A bányaművelés ideje alatt a munkagépek (1 db tolólapos dózer, 1 db lánctalpas forgókotró és 3 db homlokrakodó) tankolása kármentővel ellátott IBC tartályból lesz megoldva, míg a szívókotróhajó, a szállítószalagok és az osztályozó berendezés elektromos üzeműek lesznek.

A bánya művelése során a letakarított meddőt a kialakuló bányató részleges feltöltésére, a letakarított humuszt a feltöltött terület humusszal való lefedésére használják majd fel.

A bánya művelése során a mezőgazdasági jellegű táj először ipari jellegűvé alakul át, mely a bányászat befejezését követően – a bányatavak jövőbeni hasznosításának megfelelően – rekreációs (pihenést és sportolást biztosító) jelleget vesz majd fel. A bányatelek út menti részein fás területek, a bányatelek többi részén tavak alakulnak ki. A terület egy részén – kb. 1 km-es partszakaszon – különleges, természet közeli állapotú vizes élőhely kialakítását tervezik a vízparti részek alacsony rézsűszögű kialakításával.

A terület alapvetően szántó, kisebb részben fásított terület/erdő, kivett közút és kivett csatorna besorolású, megközelítése az 51-es számú II. rendű főúton keresztül lehetséges. A területen a dokumentáció összeállításakor jelentős mennyiségű (több mint 100 m³) illegális hulladék volt elsősorban az 51. számú úttól induló, a tervezési területen áthaladó dűlőút mentén, míg a terület többi része rendezett, felszínalatti szennyezésre utaló nyomok nincsenek. A tervezési terület szomszédságában több bányaterület is található.

A tervezési területen halad át az Albertirsa–Martonvásár 400 kV-os távvezeték, melynek védelmére 40 m-es felszíni védősávot jelölt ki korábban a bányászati hatóság, ugyanakkor a tervezési területen belül, valamint a bányatelek határa mellett is vannak védendő létesítmények (utak és csatornák, illetve mezőgazdasági termőföldek), melyek védelmére határpillért jelölt ki a bányászati hatóság.

A talajvíztükör nyugalmi szintje a felszín alatt 1-2, illetve 2-4 méteres mélységben található. A terület K-i részét érinti a XXXI/d jelű csatorna, míg közvetlen környezetében természetes és mesterséges vizek (Ráckevei-(Soroksári)-Duna-ág, bányatavak, csatornák) található. A tervezési terület távolabbi térségében három település – Áporka, Kiskunlacháza és Délegyháza – ivóvízkútjai található, ugyanakkor a dokumentáció szerint a vizek minőségét a bányaművelés nem befolyásolja.

A felszín alatti víztest állapotának romlását megakadályozandó a zöldfelület eltávolítását ütemezetten, a haszonanyag kitermeléshez igazodva fogják végezni, a területen üzemanyagot nem fognak tárolni, míg az esetleges üzemanyagelfolyásnál a kármentesítéshez szükséges eszközök rendelkezésre fognak állni. A géppark javítása kizárólag szakszervizekben történik majd.

A bányászati üzemelésének környezeti hatásait a 2021-2030 közötti időszakra vizsgálták csak. A kitermelés ezen időszakban a Kiskunlacháza külterületén lévő, 0441/89-111 hrsz-ú területeket fogja csak érinteni, így a műveléssel érintett terület 903 760 m² nagyságú lesz.

A dokumentációban lévő számítások szerint az üzemelés hatására kialakuló immisziós koncentrációk a megengedettnél kisebbek lesznek, határérték túllépés nem várható. A talaj megbontásakor és a felületi tükrök kialakításakor a talaj földnedves állapotú, kiporzása nem jellemző, míg a szállítás során az utakról felvert por maximum 75 m-es távolságra juthat el.

A bányaművelés vizekre gyakorolt hatását a BME Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszéke vizsgálta egyrészt egy egyszerűsített modellként (magányos tóként, közelítő nempermanens modellként), majd ennek nyomán a térségi hatások vizsgálatához egy összetettebb, kalibrált és validált kétdimenziós permanens talajvízhidraulikai modellt alakítottak ki. A hidraulikai modell szerint a tízéves lépcsőkben megadott fejlesztések nagyjából ütemenként 50 ha új vízfelületet adnak, így 40 év elmúltával mintegy 200 ha új szabad vízfelülettel lehet számolni és a területen 7 új tó marad vissza. Az üzemelés első ütemében a hidrometeorológiai viszonyoktól függően a közeli településeken (Délegyházán, Áporkán és Majosházán) 10-15 cm-es, a másodikban 20 cm-t is meghaladó szintváltozás alakulhat ki. Megállapították továbbá, hogy a „nagyobb szintváltozások kialakulásához több évtizedes folyamatos üzemelés szükséges”, valamint azt is, hogy „a bányászati létesítése a térség jellemző áramlási viszonyait nem, vagy csak igen kis mértékben befolyásolja”, „a környék kisebb ivóvízbázisai mennyiségi tekintetben várhatóan nem sérülnek”, ugyanakkor a három legközelebbi település irányába monitoring kutak telepítését javasolták.

A bányaművelés során a talaj termőrétegét külön helyre deponálják, míg a meddőt a bányászati tevékenység szakaszos befejezését követően a szállító útvonalak mentén helyezik el. A bányászati üzemeltetése során keletkező kommunális hulladékot heti rendszerességgel fogják elszállíttatni. A gépek karbantartására, javíttatására szakszervizben kerül sor, míg az osztályozógép esetleges meghibásodása esetén csak alkatrész csere történik, ott veszélyes hulladék nem keletkezik.

A dokumentáció szerint a telephelyhez legközelebb lévő védendő létesítmények előtt 2-m-rel a várható zajterhelés 31,9, illetve 32,4 dB, így a zajhatárértékek nagy biztonsággal teljesülnek, a zajvédelmi hatásterület védendő területet, illetve létesítményt nem érint. A haszonanyag kiszállítás kizárólag az 51. számú főúton lehetséges, azonban „a megnövekedett zajterhelés 3 dB alatt marad, így közvetett hatásterület nem állapítható meg”.

A bányászati működtetések során havária esemény jellemzően emberi mulasztásból vagy gépi meghibásodás miatt fordulhat elő, mely elsősorban szénhidrogén szennyezés és/vagy tüzesemény lehet.

A benyújtott dokumentáció alapján megállapítottam továbbá, hogy tervezett bányaművelés első időszakában (a 2021-2030 közötti időszakban) a dokumentációban szereplő javaslatok/intézkedések teljesülésével, illetve a bányászati területen elhelyezett illegális hulladékok elszállíttatása esetén a környezetvédelmi engedély kiadásának – a vizsgált szakkérdések tekintetében – jogszabályi akadálya nincs, az jelentős környezet-egészségügyi terheléssel nem jár.(...)”

A termőföld mennyiségi védelme szempontjából:

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-11/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 7. pontjában megjelölt, a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért a Földhivatali Osztálytól. A Földhivatali Osztály 17782-2/2021. számon megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során figyelembe vett.

Földhivatali Osztály 17782-2/2021. számú szakvéleményében a rendelkező részben tett előírásokat az alábbiakkal indokolta, valamint az alábbiakat állapította meg:

„(...) Ingatlanügyi hatóságom megvizsgálta a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály (továbbiakban: **Környezetvédelmi Hatóság**) PE-06/KTF/31174-11/2021. iktatószám alatti megkeresésben, valamint a rendelkezésünkre bocsátott – a Kvarchomok Kft. megbízásából eljáró PROGRESSIO Mérnöki Iroda Kft. által elkészített „Kiskunlacháza XXVI. bánya Környezeti Hatásvizsgálati Dokumentáció” című dokumentációban (a továbbiakban: **Hatásvizsgálati dokumentáció**) foglaltakat.

A hatásvizsgálati dokumentáció alapján megállapítottuk a következő, nyilvántartásainkkal is alátámasztott tényeket:

A „Kiskunlacháza XXVI. homok, kavics” védnevű bányatelek (továbbiakban: **Bányatelek**) a Kiskunlacháza külterület 0437/2, 0439/1, 0439/36-37, 0439/38-42, 0439/74, 0439/78-119, 0439/126-127, 0441/2-20, 0441/26-111, 0441/113, 0461/2-7, 0461/10-11, 0462, 0464/1, 0465, valamint 0468 helyrajzi számú, valamint a Délegyháza külterület 0118/1-3, 0119/1-2, 0122/2, 0123/1-2, 0129/35-37, 0129/40-104, valamint 0141 helyrajzi számú ingatlanok (a továbbiakban: **Ingatlanok**) területén található.

A Hatásvizsgálati dokumentációban megjelölt Ingatlanok a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 69. pontjában, valamint a 1449/2021. (VII. 7.) Korm. határozatban is szerepelnek.

A Hatásvizsgálati dokumentáció szerint a Bányatelek összesen 303 hektár 4470 m². A bányatelek területén az ingatlanügyi hatóság hatáskörébe tartozó földrésztelkek közül jellemzően szántó művelési ágú termőföldek, néhány ingatlan vonatkozásában, kis (2028 m²) területen fásított terület művelési ágú termőföldek, továbbá a termőföldek rendeltetésszerű használatát szolgáló kivett közutak és kivett csatornák találhatóak.

Az eljárásban érintett valamennyi Ingatlan tulajdoni lapján szerepel a „bányatelek” megnevezésű jogi jelleg (ingatlan-nyilvántartási tény) feljegyzése.

Kiskunlacháza település törzskönyve szerint a település közigazgatási területén lévő **szántó** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **19,96 AK/ha**, a **fásított terület** művelési ágú termőföldek átlagos kataszteri tiszta jövedelem értéke **5,51 AK/ha**.

Megállapítható, hogy a Hatásvizsgálati dokumentációval érintett, Kiskunlacháza közigazgatási területén fekvő termőföldek közül a szántó művelési ágú és 1. (szántó 1. 34,80 AK/ha), valamint 2. (szántó 2. 26,10 AK/ha) minőségi osztályú termőföldek átlagosnál jobb minőségűek.

Továbbá Délegyháza település törzskönyve szerint a település közigazgatási területén lévő **szántó** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **14,41 AK/ha**, a **fásított terület** művelési ágú termőföldek átlagos kataszteri tiszta jövedelem értéke **5,47 AK/ha**.

Megállapítható, hogy a Hatásvizsgálati dokumentációval érintett, Délegyháza közigazgatási területén fekvő termőföldek közül a szántó művelési ágú és 3. (szántó 3. 23,50 AK/ha) és 4. (szántó 4. 16,50 AK/ha) minőségi osztályú termőföldek átlagosnál jobb minőségűek.

Az ingatlan-nyilvántartásunk adatai szerint a Hatásvizsgálati dokumentációban megjelölt termőföldek közül összesen 186 hektár 1915 m² területű és 5015,27 AK értékű termőföld átlagosnál jobb minőségű (a tervezett bányatelek 61,36 %-a.).

Ebből Kiskunlacháza településen fekvő szántó művelési ágú és 1., valamint 2. minőségi osztályú termőföldek területe 134,4877 m², a Délegyháza településen fekvő, szántó művelési ágú és 3., valamint 4. minőségi osztályú termőföldek területe 51 hektár 7038 m².

Nyilvántartásaink szerint Kiskunlacháza település közigazgatási területén összesen 448 db ingatlan bányatelek része. Az érintett ingatlanok összes területe 1754,5327 hektár, ami Kiskunlacháza összes külterületének 20,18 %-a.

Továbbá Délegyháza település közigazgatási területén összesen 364 db ingatlan bányatelek része. Az érintett ingatlanok összes területe 864,4507 hektár, ami Délegyháza összes külterületének (a zártkerti fekvésű földrésztelkeket is ide értve) 42,34 %-a.

A Hatástanulmány dokumentáció szerint az érintett termőföldek genetikailag többségében réti csernozjom talajok, kisebb mértékben réti talajok közé tartoznak, amelyek kiváló termékenységű, stabil hozamú szántóterületként hasznosíthatóak.

Ingtatlanügyi hatóságomnak a termőföld mennyiségi védelme érdekében megalkotott szakvéleményében a következő, a Tfv. rendelkezéseiben megfogalmazott termőföldvédelmi szempontoknak kell érvényt szereznie:

A Tfv. 8. § (1) bekezdése szerint „Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása **lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen**”.

A Tfv. 8. § (2) bekezdése szerint: „A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészetekkel **szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza**”.

A Tfv. 8. § (3) bekezdése szerint: „**A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.** A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén **akkor is meg kell tagadni** a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be, amelynek külterületén lévő földrészetek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásban”.

A Tfv. 8/A. § értelmében „Földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell”.

A Tfv. 11. § (4) bekezdése szerint „Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni”.

Magyarország Alaptörvényének P cikk (1) bekezdése szerint „A természeti erőforrások, **különösen a termőföld**, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége”.

A Tfv. 15/B. § (3) bekezdése szerint „Cél-kitermelőhely létesítése céljából **kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld** végleges más célú hasznosítása engedélyezhető”.

A szakvéleményem megfogalmazásakor a fenti rendelkezések mellett figyelembe kellett vennem ugyanakkor a következő jogszabályhelyek rendelkezéseit is:

Magyarország Kormánya a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 69. pontja alapján a jelen eljárásban érintett ingatlanok területén meglévő bányatelken fennálló bányászati jog hasznosítását **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak** minősítette.

Magyarország Kormánya a 1449/2021. (VII. 7.) Korm. határozat szerint a következőkről határozott: „A Kormány a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 11. § (2) bekezdésében és (3) bekezdés c) pontjában, valamint a nemzetgazdaság működőképességének megőrzése céljából a nyersanyag-ellátás veszélyhelyzet időszakában történő megfelelő biztosítása érdekében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és kapcsolódó kormányrendeletek, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 5. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - a

„Kiskunlacháza XIX. - homok, kavics”, „Kiskunlacháza XX. - homok, kavics” és „Kiskunlacháza XXI. - homok, kavics” védnevű bányatelteken, illetve azok esetleges egyesítésével vagy megosztásával létrejövő valamennyi bányatelken fennálló bányászati jog hasznosítására irányuló beruházások megvalósítása céljából - **beruházási célterületté nyilvánítja** a Kiskunlacháza és Délegyháza közigazgatási területén fekvő, az 1. mellékletben meghatározott földrészteket, valamint az ezen földrésztelekből a telekalakítási eljárásban hozott döntés véglegessé válását követően kialakított földrészteleket”.

A Korm. határozat 1. számú mellékletében a Hatásvizsgálati dokumentációban nevesített Ingatlanok szerepelnek.

A 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 3-5. § rendelkezései szerint:

„3. § A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) 8. § (3) bekezdését **azzal az eltéréssel** kell alkalmazni, hogy **nem kell megtagadni** a szakhatósági hozzájárulás megadását akkor, ha a kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv meglévő bányatelek vertikális bővítésére, vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelem már megállapított bányatelek kizárólag vertikális bővítésére illetve olyan megosztására, egyesítésére irányul, **amely összességében nem eredményezi a bányatelkek területének növekedését.**

4. § A Tfv. 9. § (3) bekezdésétől eltérően a termőföld időleges más célú hasznosítása a Tfv. 15/B. §-ában meghatározott célból is engedélyezhető.

5. § (1) A Tfv. 15/B. § (3) és (4) bekezdését az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Cél-kitermelőhely létesítése céljából átlagos vagy annál jobb minőségű termőföld más célú hasznosítása is engedélyezhető, ha a tevékenységgel érintett területet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánította.

(3) A Tfv. 15/B. § (4) bekezdése szerinti esetben akkor engedélyezhető a termőföld más célú hasznosítása cél-kitermelőhely létesítése céljára, ha a tevékenységgel érintett területet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánította.

(4) A Tfv. 15/B. § (4) bekezdése szerinti esetben külfejtéses bányászati tevékenység végzésére más célú hasznosítás engedélyezhető abban az esetben is, ha a bányavállalkozó, illetve az e rendelet 2. §-a szerinti hasznosító vállalja, hogy a más célú hasznosításra engedélyezett területnek a 25%-os korlátot meghaladó részét a jövőben teljes egészében - választásától függően - mező- vagy erdőgazdasági hasznosításra alkalmassá teszi”.

A fent hivatkozott jogszabályi rendelkezések, a rendelkezésre álló Hatásvizsgálati dokumentáció, továbbá nyilvántartási adatok alapján megállapítottam, hogy

- Az ingatlan-nyilvántartás szerint valamennyi, Hatásvizsgálati dokumentációban nevesített ingatlan már jelenleg is bányatelek része, így a Tfv. 8. § (3) bekezdése alapján nem kell megtagadni a szakhatósági hozzájárulás megadását;
- A **78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet** 5. § (2) bekezdése alapján a Hatásvizsgálati dokumentációban nevesített átlagosnál jobb minőségű termőföldek más célú hasznosítása is engedélyezhető cél-kitermelőhely céljára;
- Az érintett ingatlanok területét a 1449/2021. (VII. 7.) Korm. határozat beruházási célterületté nyilvánította.

Mivel a Hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak kapcsán a jelenleg hatályos jogszabályi környezetben kifogást alátámasztó rendelkezést nem találtam, így a termőföld mennyiségi védelme követelményei tekintetében a jóváhagyó szakvéleményemet meg kellett adnom.

A szakhatósági hozzájárulásomban ugyanakkor feltételeket támasztottam, tekintettel a Tfv. 8. § (1)-(2) bekezdések, valamint a 11. § (4) bekezdés rendelkezéseire.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. Ráckeve hatáskörét és illetékességét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. tv. (Inyvt.) 9. §-a, a a földművelésügyi

hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja, valamint 37. § (1) bekezdése, továbbá a Tfv. 7. § (1) bekezdése állapítja meg.

Szakvéleményem a hivatkozott jogszabályhelyek rendelkezésein, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55-56. § rendelkezésein alapul.”

Termőföld-minőség védelmi szempontból:

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-12/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 5. pontjában megjelölt a termőföld védelmére vonatkozó szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért a Növény- és Talajvédelmi Osztálytól. A **Növény- és Talajvédelmi Osztály** PE/TV/01538-2/2021. számon megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során figyelembe vett.

Erdővédelmi szempontból:

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-13/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 6. pontjában megjelölt, az erdő védelmére vonatkozó szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért az Erdőfelügyeleti Osztálytól.

Az Erdőfelügyeleti Osztály PE/ERDŐ/7374-2/2021. számon megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során figyelembe vett.

Erdőfelügyeleti Osztály PE/ERDŐ/7374-2/2021. számú szakvéleményében a rendelkező részben tett előírásokat az alábbiakkal indokolta, valamint az alábbiakat állapította meg:

„(...) A szakkérdés vizsgálat során az erdészeti hatóságnak az erdő igénybevételének engedélyezhetőségét, valamint erdőre gyakorolt hatásokat kellett vizsgálnia.

A kérelemhez mellékelt dokumentumok szerint a tervezett bányászati tevékenység a KISKUNLACHÁZA XXVI. BÁNYA területén lenne végrehajtva. A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban 2036-2040 között tervezett kitermelés az érintett ingatlanok közül a Kiskunlacháza 0441/47 helyrajzi számú földrészleten is végre lenne hajtva, mely az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban Evt.) 6. §-a szerinti erdő (az Országos Erdőállomány Adattárban Kiskunlacháza 17 A jellel nyilvántartott erdőrézlet) esetleges igénybevételével járhat. Az erdőre gyakorolt hatásokat az erdő igénybevételére vonatkozó, legalább elvi szintű engedély kiadásáig a tartamos erdőgazdálkodás szempontjából kell vizsgálni. Jelen esetben azonban az Evt. 78. § (4) bekezdése alapján vélelmezni kell az erdő igénybevételének engedélyezhetőségét, így az erdőre gyakorolt negatív hatások mérséklése lehet csak cél.

Jelen szakvéleményem nem minősül igénybevételi engedélynek. Erdőterület tervezett igénybevétele esetén az Evt. 77-78. §-a szerint előzetes engedélyezési eljárás lefolytatása szükséges.

Fentiek miatt a tervezett tevékenység esetlegesen érintett erdőterületre vonatkozóan az Evt. 77. § b) pontja szerinti igénybevétel (termelésből kivonás) engedélyezésére irányuló kérelmet kell benyújtani az erdészeti hatósághoz úgy, hogy az eljárás legkésőbb a tervezett igénybevétel megkezdéséig lefolytatható legyen.

Az erdőt érintő káros hatások kompenzálása a fent nevezett engedélyezési eljárás során megtörténhet.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályának illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése állapítja meg.”

Kulturális örökség védelmi szempontból:

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-14/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 4. pontjában megjelölt, a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére vonatkozó szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért a Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztálytól (a továbbiakban: Örökségvédelmi Osztály). Az Örökségvédelmi Osztály PE-06/OR/2318-2/2021. számon megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság a döntéshozatal során figyelembe vett.

Örökségvédelmi Osztály PE-06/OR/2318-2/2021. számú szakvéleményében az alábbiakat állapította meg:

*„A kérelem és mellékletei áttekintése során megállapítottam, hogy a **beruházással érintett területen régészeti lelőhely, műemlék nem található. A beruházás környezetvédelmi engedélyezése örökségvédelmi szempontból kikötés nélkül engedélyezhető.***

Amennyiben a földmunkák során váratlanul régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgy kerül elő, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 24. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.”

*

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárása során vizsgálta a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet, illetve annak 6. és 7. számú melléklete alapján a telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenységet, valamint a várható környezeti hatások jellemzőit. Összességében az eljárásba bevont szakhatóságok, valamint a Környezetvédelmi Hatóság a környezeti hatásvizsgálat során a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró okot nem talált.

Felhívom a figyelmet, hogy jelen határozat az I. pontban foglalt alapadatokkal meghatározott tevékenység végzésére jogosít.

A Dokumentációban és kiegészítéseiben nem került – megjelölve, elkülönítve – ismertetésre olyan adat, amely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. számú melléklet 7. c) pontja szerint minősített adat, vagy amely a Környezethasználó szerint üzleti titkot képez.

A Környezetvédelmi Hatóság a fentiek és a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény [továbbiakban: Kvtv.] 71. § (1) bekezdés b) pontja, a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdése alapján – az Ákr. 80. § (1) bekezdésében és 81. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Tárgyi ügyben a Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/31174-4/2021 számon tájékoztatást adott arról, hogy tárgyi eljárást az Ákr. 43. § (2) bekezdése alapján teljes eljárásban folytatja le. Tekintettel arra, hogy a **Környezetvédelmi Hatóság jelen határozattal az ügy érdemében határidőben döntést hozott**, ezért az Ákr. 51. §-ában foglaltak alapján **a fentiek szerinti tájékoztatásban foglaltakhoz nem kapcsolódnak joghatások.**

A Környezetvédelmi Hatóság a rendelkező részben foglalt előírásokat a jelenleg hatályos jogszabályok figyelembevételével tette.

A Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdésében foglalt kizáró feltételek nem állnak fenn.

A Környezetvédelmi Hatóság jelen engedély érvényességi idejének megállapításánál figyelembe vette a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 11. §-ban foglaltakat.

Felhívom a figyelmet, hogy a környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység, környezetveszélyeztetés vagy környezetszennyezés esetén a Környezetvédelmi Hatóság jelen határozat V. fejezetében foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza.

A Környezetvédelmi Hatóság a határozatot, a Kvtv. 71. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel az Ákr. 88. § (3) bekezdésére – a hivatalában és a honlapján közzéteszi, továbbá a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése alapján megküldi a **jegyzők részére, aki kötelesek a határozat kézhezvételét követő nyolc napon belül gondoskodni a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.** A jegyzők a határozat **közzétételét követő öt napon belül tájékoztatják a Környezetvédelmi Hatóságot** a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

Az eljárás igazgatási szolgáltatási díjának mértéke a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. számú mellékletének 2. pontja alapján került megállapításra.

A határozat elleni fellebbezés az Ákr. 116. § (1) bekezdése alapján kizárt.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése és 112. § (1) bekezdése biztosítja.

A bíróság illetékességét a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény [a továbbiakban: Kp.] 13. § (1)-(3) bekezdései alapján állapította meg a Környezetvédelmi Hatóság. A keresetlevél benyújtásának helye és ideje a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra.

A közigazgatási per illetékének mértékét az *illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, megfizetésének módját a 74. § (1)-(1a) bekezdése határozza meg, az illetékfeljegyzési jogról a 62. § (1) bekezdés h) pontja rendelkezik.

A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben, az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye.

Azonnali jogvédelemre vonatkozó tájékoztatás a Kp. 50. § (1)-(3) bekezdésein alapul.

Az azonnali jogvédelemre irányuló kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A 2006. évi LIII. törvény hatálya alá tartozó kiemelt jelentőségű ügyekben e törvény 7. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási perben a jogi képviselőt kötelező. Ugyanezen § (3) bekezdése szerint a perben a beadványok benyújtása és a hivatalos iratok kézbesítése elektronikus úton történik.

A Környezetvédelmi Hatóság a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (4) bekezdésére figyelemmel jelen eljárás során hozott határozat egy példányát az illetékes Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság részére is megküldi.

Jelen határozatot a Környezetvédelmi Hatóság a *környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól* szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet alapján hatósági nyilvántartásba veszi.

Tájékoztatom továbbá, hogy az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése, valamint a 108. § (5) bekezdése alapján a 9. § (1) bekezdésében felsorolt ügyfél, szervezet, szerv, képviselő stb. elektronikus ügyintézésre köteles.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 3/2020. (II. 28.) MvM utasítás Mellékletének 15. függelék 17. pontja szerint, 2022. január 1-jével a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály neve Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály névre változott.

A Környezetvédelmi Hatóság környezetvédelmi és természetvédelmi feladat- és hatáskörét a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének c) pontja és 13. § (1) bekezdésének c) pontja, illetékességét a 8/A. § (1)-(2) bekezdése szabályozza.

Jelen döntés a közléssel külön értesítés nélkül, a törvény erejénél fogva **véglegessé válik** az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján. A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt kézbesítették. A 2006. évi LIII. törvény 2. § (2) bekezdése értelmében a hirdetmény útján közölt döntést a **hatóság hirdetőtábláján** való kifüggesztését követő 5. napon kell közölni tekinten.

Budapest, 2022. január 18.

Dr. Tarnai Richárd kormány megbízott
nevében és megbízásából:

dr. Cserkúti Szabolcs s. k.
főosztályvezető

A kiadmány hitelül:

Kapják: ügyintézői utasítás szerint.

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Másolatot készítette:

Kerékjártóné Polonkai Mária

Pest Megyei kormányhivatal

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási

Főosztály

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja

